

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2005/06:1 med förslag till statsbudget för 2006, finansplan, skattefrågor, tilläggsbudget m.m.

Anf. 1 Finansminister PÄR NUDER (s):

Herr talman, ärade ledamöter av Sveriges riksdag, ärade åhörare och tittare av denna debatt om budgetpropositionen!

Det finns lite olika sätt att mäta ett lands ekonomiska utveckling – aktiviteten i ekonomin. Man kan titta på de stora siffrorna, på hur inflationen utvecklas, på arbetslösheten, på tillväxten. De är olika indikatorer som ekonomerna använder sig av.

Själv brukar jag prata med Tommy Schiller, som driver Öbergs Färg i Västerås. Han är en bra konjunkturindikator på hur det går för Sverige eftersom Öbergs Färg saluför färg, tapeter, penslar, kakel och golv till både konsumenter och professionella målare. Därmed kan man utläsa hur den privata konsumtionen utvecklas och hur investeringarna, framför allt bostadsbyggandet, utvecklas. Och mycket riktigt, nu ökar omsättningen för Öbergs Färg. De säljer mer både till konsumenter och till de professionella målarna.

Det finns många Öbergs Färg runt om i Sverige. Nu händer något i den svenska ekonomin som är väldigt intressant. Vi har under lång tid haft en starkt exportledd tillväxt som inte genererat, skapat, så många nya jobb eftersom man i industrin varit duktig på att öka produktiviteten. Man har inte behövt anställa så många utan kunnat bli mer effektiv ändå.

Men nu ändrar ekonomins förlopp karaktär. Nu gäller det den inhemska ekonomin, som består av tre delar – investeringarna, hushållens konsumtion och den offentliga konsumtionen. Den inhemska ekonomin är per definition betydligt mer sysselsättningsintensiv än den numera ganska slimmade exportindustrin. Detta märks också på arbetsmarknaden. Tecken tyder på att det just nu sker en vändning på arbetsmarknaden. Vi kan utläsa det i form av minskade varsel. Vi kan utläsa det i form av fler lediga nya jobb som anmäls till arbetsförmedlingarna och till bemanningsföretagen. Vi kan utläsa det i form av det ökade antalet arbetade timmar i ekonomin.

Den utvecklingen märks också på de offentliga finanserna. När jag senast stod i talarstolen och presenterade den ekonomiska vårproposit-

ionen trodde regeringen att vi i år skulle ha ett överskott i de offentliga finanserna på 0,7 %. Den budget som jag i dag lägger på riksdagens bord visar att vi i år har ett överskott på hela 1,4 % till följd av den ökade aktiviteten i ekonomin.

Detta gör att vi har möjlighet att förbättra Sverige och framför allt att ytterligare förstärka den redan starka, underliggande, positiva utvecklingen på arbetsmarknaden. Vi har också möjlighet att i olika hänseenden förbättra för utsatta grupper – grupper som fått stå efter, grupper som behöver ett extra handtag i den ekonomiska vardagssituationen. Vi kan hjälpa barnfamiljerna. Vi kan hjälpa pensionärerna. Och vi kan göra det på ett ansvarsfullt sätt och bibehålla starka offentliga finanser.

Den budget som nu ligger på riksdagens bord är i ett avseende unik. Man får nämligen gå lång tid tillbaka för att finna en statsbudget som inte innehåller några nya besparingar. Vi kan med denna statsbudget sätta punkt för den ekonomiska kris som vi gick igenom under 1990-talet och som vi långt in på 2000-talet varit tvungna att betala priset för i form av olika typer av besparingar.

Detta sammantaget gör det möjligt för oss att satsa offensivt, att satsa offensivt för att ytterligare pressa tillbaka arbetslösheten, öka rättvisan, öka tryggheten i Sverige, för nu har vi råd. Vi har råd med de många reformer som jag presenterar för Sveriges riksdag.

Vi har råd med riktade satsningar till det privata näringslivet, framför allt till de små företagen. Vi ger möjlighet för soloföretagarna, de som är ensamma, som inte har några anställda, att anställa en första personal genom att sänka arbetsgivaravgifterna till 10,21 %. Vidare ges de små företagen möjlighet att få del av de mycket stora forskningsinsatser som vi gör i Sverige genom att vi anslår ytterligare medel till Vinnova. Och 2007 skattekrediterar vi de små företagen när de utnyttjar forskning i större utsträckning.

Vi inrättar industriella utvecklingscentrum, efterfrågade inte minst i den för fack och arbetsgivare gemensamma Bennet-Johnsson-gruppens rapport om industriella utvecklingscentrum. De ska fånga upp innovationer som finns runtom i det svenska samhället.

Vi reformerar de så kallade 3:12-reglerna med 1 miljard kronor.

Vi avsätter på fem års tid 1 miljard kronor till strategiska utvecklingsprogram för det som är, och under överskådlig tid kommer att vara, ryggraden i svensk ekonomi, nämligen basindustrin. Stora exportintäkter genereras i basindustrin. Den ger 560 miljarder kronor i exportinkomster. 600 000 människor arbetar i basindustrin.

Vi avskaffar CO₂-skatten för industrin som handlar med utsläppsrätter.

Men vi har inte bara råd att satsa på den privata sektorn. Vi har också råd att höja kvaliteten i den offentliga sektorn, i kommuner och landsting. Och vi gör det där vi inser att det finns stora eftersatta behov i kommuner och landsting samtidigt som vi har kostnader för många arbetslösa. Vi försöker hitta en bro mellan dessa två storheter genom att inrätta de så kallade plusjobben. 20 000 plusjobb kommer att innebära att det blir mindre stress och mer tid inte minst i äldreomsorgen och hemtjänsten. Det ska vara avtalsenliga löner, kvalitetshöjande arbetsuppgifter, och, som sagt, mindre stress och mer tid i hemtjänsten.

Vi vet att 40 % av dem som arbetar i äldreomsorgen saknar adekvat utbildning. De behöver utbildning. Samtidigt tar vi in arbetslösa för att utföra de ordinarie anställdas arbetsuppgifter medan de får en utbildning. Det handlar om 10 000 nya utbildningsvikariat.

Vi ger i den här budgeten klart besked om de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna för kommunerna.

Vi anslår ökade statsbidrag till kommuner och landsting med 1 miljard kronor år 2007 och 6 miljarder kronor 2008.

Vi har råd att satsa på att ge de arbetslösa högskoleutbildade en förnyad chans. Vi inrättar 4 000 praktikplatser i småföretag. Vi förbereder generationsväxling i staten. Stora pensionsavgångar väntar. Det blir 1 000 nya anställningar, inte minst vid domstolar i form av tingsnotarier.

Vi anställer nya kontrollanter på Skatteverket för att bekämpa skattefusk – 400 nyanställda. Vi ska förbättra kvaliteten och kontrollen i Försäkringskassan och i a-kassan. 800 personer nyanställs. Tullen får förstärkta resurser för gränskontrollen. Det blir ytterligare 50 personer. Vi ska vårda den svenska kulturskatten. 600 arbetslösa akademiker ges tillfälle att vårda det svenska kulturarvet.

Vi har också råd att ta ned ungdomsarbetslösheten nu när det går så bra för Sverige. Det blir 3 000 lärlingsplatser för arbetslösa mellan 20 och 24 år som saknar fullständig gymnasieutbildning. Skatterabatten för att anställa ungdomar blir mer generös. Vi förstärker det statliga stödet till ungdomar som vill feriejobba.

Vi har råd nu, när det går så bra för Sverige, att bygga ut Kunskaps-Sverige ytterligare. Det blir 17 500 fler högskoleplatser till och med år 2007. Göteborg får 1 600, Jönköping 1 000, Mittuniversitetet 750 och Kalmar 900 platser. Vi förstärker inte bara kvantitet; vi förstärker också kvaliteten i högskolan med 130 miljoner kronor år 2006 och ytterligare 135 miljoner 2007.

Vi bygger ut den kvalificerade yrkesutbildningen med 1 000 platser redan i år och ytterligare 1 000 platser nästa år. Vi bygger ut energiforskningen.

Nu, när det går bra för Sverige, har vi råd att satsa ännu mycket mer på de långtidssjuka, på dem som är förtidspensionerade och dem som är arbetshandikappade. Nu går sjuktalen ned och nu minskar kostnaderna för sjukfrånvaron. Då kan vi rikta fokus på dem som länge har stått utanför arbetsmarknaden – långtidssjuka, förtidspensionerade och arbetshandikappade. Det gör vi genom att anslå 1 miljard till landstingen så att de ska ha en ekonomisk drivkraft att ytterligare förstärka sitt arbete för att få ned de höga sjuktalen.

I ett eller flera län ska vi genomlysa samtliga som länge har stått utanför arbetsmarknaden och designa en speciell, individuellt designad, väg tillbaka för den långtidssjuka om han, som det heter på fikonspråk, har restarbetsförmåga. Vi ska bokstavligt och bildligt talat bygga en bro mellan Försäkringskassan till Ams och ut till den reguljära arbetsmarknaden även för dem som har varit borta länge från arbetsmarknaden.

Vi höjer taket i lönebidraget till 16 700 kr i månaden så att de som har det allra, allra svårast på arbetsmarknaden, nämligen de arbetshandikappade, får en möjlighet att få en anställning.

Vi höjer taket i sjukförsäkringen så att fler omfattas av den generella försäkringen. Nu när det går bra för Sverige har vi råd att öka rättvisan

och förstärka köpkraften hos hushållen. Barnbidraget höjs den 1 oktober med 300 kr i månaden för en tvåbarnsfamilj och med 500 kr i månaden för en trebarnsfamilj. Det betalas ut retroaktivt i samband med decemberutbetalningen. Bostadstillägget för pensionärer förbättras. Anhörigstödet byggs ut, och en stor del av de nya plusjobben kommer att komma de äldre till del i och med att jobben kommer att komma i äldreomsorgen och i hemtjänsten.

Löntagarna får sänkt skatt genom att de kompenseras för de höjda egenavgifterna och genom att grundavdraget justeras.

Villaägare med små inkomster får begränsad fastighetsskatt.

Nu när det går bra för Sverige har vi även råd att bygga vårt samhälle ekologiskt uthålligt. Den gröna skatteväxlingen fullföljs. Vi avsätter 1 miljard kronor bland annat till villaägare som behöver byta ut sina oljepannor eller direktverkande el till miljövänliga alternativ.

Herr talman! Allt detta och mycket mer som jag av tidsmässiga skäl inte får plats med har vi råd med. Vi har råd med det både samhällsekonomiskt och statsfinansiellt och vi har framför allt råd med det i mänskligt hänseende. Alternativet till den här politiken är att människor fastnar i långtidsarbetslöshet och utanförskap och inte får en andra chans.

Snart kommer företrädare för den borgerliga oppositionen att recensera budgeten. Låt mig förekomma vad de kommer att säga. Det som företrädarna för högeralliansen kommer att säga kan kondenseras till en enda mening. De kommer att säga följande: Nu när det går så dåligt för Sverige så måste det gå ännu sämre för dem som redan har det allra sämst – de långtidsarbetslösa, de sjuka och de med små marginaler. Det är konsekvensen av den alternativa politik som jag dessvärre inte tror kommer att läggas på riksdagens bord eftersom vi inte kommer att få se något samlat budgetalternativ. Men det kan kondenseras till en enda mening. De kommer alltså att säga följande: Nu när det går så dåligt för Sverige så måste det gå ännu sämre för dem som redan har det allra sämst – de långtidsarbetslösa, de sjuka och de med små marginaler.

Vi socialdemokrater har en helt annan attityd och en helt annan hållning. Nu har vi råd att satsa mer på att öka rättvisan och bygga ut tryggheten. Och nu har vi framför allt råd att minska skillnaderna i samhället.

Låt mig avslutningsvis ta fram några bilder för att alla och envar ska förstå vad socialdemokratisk politik mer än någonting annat går ut på. Vi har alla någon gång – åtminstone en gång – varit på ett svenskt BB. För egen del har jag varit tre gånger på BB: för 42 år sedan – det kommer jag inte ihåg särskilt mycket av – och för tolv respektive nio år sedan. Det som slog mig för tolv år sedan när man såg alla stolta föräldrar, mammor och pappor, ligga där med sina nyfödda bebisar var: Tänk så lika de är, de där små barnen! De är 50 centimeter långa och drygt tre kilo tunga. Okej, vissa är blonda och andra mörka, men de är ändå väldigt små, väldigt sköra och väldigt lika. Det var den första bilden.

Den andra bilden är från drygt 15 år sedan då jag besökte min morfar på långvården i Åkersberga. Där tillbringade hon sina sista dagar i livet. Det som slog mig när jag gick där i korridoren var: Tänk så lika de är! Så små de är och så sköra de gamla är i livets slutskede!

Tänk så lika det är vid livets början och vid livet slut. Men så slog det mig: Ska det verkligen behöva vara så olika däremellan? Visst – vi är olika, men ska det behöva *vara* så olika? En del barn har fått åka jorden

runt med sina föräldrar innan de har fyllt tio år. Andra får på sin höjd åka till mormor och morfar därför att mamma och pappa jobbar skift. Somliga kämpar för 15 000 kr i månaden. Andra gnäller över 15 000 kr om dagen. Somliga får stå vid masugnen i Oxelösund i hela sitt liv. Andra åker omkring i limousiner med tonade rutor.

Att utjämna skillnader i livsvillkoren är kärnan i socialdemokratisk politik. Och det finns ingen skillnad som är större och mer förnedrande än den mellan dem som har arbete och dem som inte har arbete. Den budget som i dag ligger på riksdagens bord har som övergripande syfte att pressa tillbaka arbetslösheten, öka sysselsättningen, fördjupa rättvisan och stärka tryggheten i Sverige.

(Applåder)

Anf. 2 MIKAEL ODENBERG (m):

Herr talman! Låt mig börja med att hälsa finansministern särskilt välkommen hit. Vi var några stycken här som lite till mans var oroliga för att Pär Nuder inte skulle hinna slita sig från budgetförhandlingarna. Men jag har förstått att de blev klara nu på småtimmarna. Och det var verkligen på tiden!

Först skulle det ju bli en budgetuppgörelse till den där partiledardebatten i tv i början av månaden. Jag noterade att finansutskottets ordförande sade: Det tror jag – det är väl förberett! Även Pär Nuder var optimistisk. Det går bra, sade han. Han fortsatte: Vi betar av det ena frågekomplexet efter det andra. I fjol tog det tre veckor. Jag gör bedömningen att det kommer att ta ungefär en vecka i år, sade finansministern.

Det budas och pratas fram och tillbaka, sade en ledamot av Miljöpartiets förhandlingsgrupp för två veckor sedan.

Sedan backade finansministern från regeringens krav på att omförhandla volymen i den gröna skatteväxling som slår så hårt mot företag och enskilda i många delar av vårt land. Då såg det bra ut, sade Miljöpartiets språkrör Peter Eriksson. Fast egentligen, herr talman, såg det inte så bra ut. I själva verket fick finansministern ställa in sin resa till EU:s finansministermöte i Manchester och Göran Persson fick hoppa in i förhandlingarna.

Men för tio dagar sedan förutsatte Pär Nuder i alla fall att man skulle kunna komma överens. Det har varit väldigt konstruktiva samtal, sade Pär Nuder till TT. Fast det tyckte inte de andra. Nej, Miljöpartiet lät förstå att otroliga scener utspelat sig och att Pär Nuder uppträtt koleriskt och inte klarat sitt uppdrag. Vänsterpartiet bekräftade en mycket infekterad stämning inom vänsterkartellen.

För en knapp vecka sedan ansåg Miljöpartiet att Pär Nuder och Vänstern hade gått bakom ryggen på dem. Men Pär Nuder sade att man var överens om huvuddragen i budgeten, medan Peter Eriksson hävdade att det tyvärr inte var småsaker.

Så kom då vänsterkartellens budgetuppgörelse någon gång i natt. TT-telegrammet gick ut kl. 02.04. Men nu är det ju så, som i alla dokusåpor, att det aldrig tar slut. Kl. 02.21 meddelade Peter Eriksson att man träffat en överenskommelse om amnesti för alla barnfamiljer som flytt till Sverige. Så dröjde det några minuter tills TT-telegrammet kl. 02.54 utfärdade en dementi från migrationsministern.

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

I alla sådana här dokusåpor är upplägget sådant att man tvingas att samarbeta om vissa uppdrag. Men det som också brukar vara gemensamt är att knivarna gärna sticks i ryggen på kompanjonerna när tillfälle ges. I de kommentarer som man kan läsa i kvällspressen verkar det som om de inte tycker om varandra. Ni verkar inte heller tycka om varandra. Ni verkar inte riktigt vilja samarbeta även om ni måste.

Herr talman! Robinson, Baren, Farmen och Idol har fått sällskap av Kartellen.

(Applåder)

Herr talman! Den budget som finansministern har presenterat är, och det framgick också av finansministerns inledning, en mycket tydlig valbudget. Jag har hela tiden haft farhågor för att kombinationen av låga opinionssiffror för Socialdemokraterna, samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ett stundande val och ett därmed hotat maktinnehav för socialdemokratin är en ekvation som kan bli mycket dyrbar för skattebetalarna.

Prislappen, i form av nettoförsvagning av den offentliga sektorns finanser, uppgår nu till i storleksordningen 24 miljarder kronor för 2006 och till 28 miljarder kronor för 2007. Vi når inte mer än halvvägs till riksdagens mål om ett överskott på 2 % i de samlade offentliga finanserna över en konjunkturcykel.

Statens utgiftstak, den andra grundbulten i regeringens budgetpolitik, kringgås, som vanligt frestas jag tillägga, genom att betydande utgifter, i storleksordningen 18 ½ miljard förvandlas till inkomstminskningar.

Senast var det Valutafonden som kritiserade att den finansiella disciplinen, budgetdisciplinen, fortsätter att erodera.

För oss i oppositionen återstår det förstås en hel del analysarbete att göra i anslutning till årets budgetproposition, men redan nu vill jag säga att jag tycker mig se ett antal tecken på att man i denna valbudget för 2006 använder tillfälliga intäktsförstärkningar för att finansiera varaktiga utgifter och inkomstminskningar. Vi ser indragna anslagsbehållningar. Vi ser kraftigt ökade moms- och punktskatteintäkter till följd av de höga oljepriserna, någonting som vi alla hoppas inte ska förbli varaktigt. Upplösta periodiseringsfonder ger i år en kraftig ökning av skatteintäkterna. Vi ser förskjutna transfereringar till kommunsektorn.

Men detta är tillfälliga förbättringar, och tillfälliga förbättringar, herr talman, ska inte användas till finansiering av varaktiga utgifter och inkomstminskningar. Det är inte en ansvarsfull ekonomisk politik.

I finansplanen skriver regeringen i inledningen att när förutsättningarna förändras ska den svenska välfärdsmodellen utvecklas, inte avvecklas.

Jag skulle vilja säga att det är just en finansiell kris för den offentligt finansierade välfärden och en successiv avveckling av den servicenivå som vi har vant oss vid att ta för given som väntar långsiktigt om politiken inte läggs om. Vi kan inte möta de kommande decenniernas demografiska utmaningar, det förhållandet att vi blir färre i yrkesverksam ålder som ska försörja alltfler äldre, och vi kan inte långsiktigt försörja mer än en miljon vuxna människor med olika bidrag och sociala ersättningar. Det går inte i längden, och därför måste politiken läggas om och därför måste vi återupprätta en arbetslinje i svensk politik. Det måste löna sig bättre att arbeta.

Därför återkommer vi moderater, herr talman, om cirka två veckor, i likhet med de andra allianspartierna, med förslag till kraftigt sänkta inkomstskatter för alla men särskilt för låg- och medelinkomsttagare. Vi återkommer med förslag om stramare bidrag och med åtgärder för att förbättra företagsklimatet så att vi kan få fler anställda i nya och växande företag.

Herr talman! Av detta finns ingenting i årets budget. I stället ser vi en massiv satsning på ganska traditionell Amspolitik, det som Peter Eriksson för elva dagar sedan kallade konstgjorda jobb.

Jag tänker inte döma ut hela regeringens jobbpaket i dag, herr talman. Vi ska naturligtvis gå igenom förslagen och pröva dem i konstruktiv anda. Men jag kan redan nu säga att jag har väldigt svårt att se att åtgärderna på allvar gör att arbetsutbudet ökar, att produktiviteten accelererar eller att den svenska ekonomins produktionsförmåga långsiktigt påverkas mer än högst marginellt. Med de undanträngningseffekter som vi kan förvänta av de här förslagen befarar jag att vi snarare talar om 15 000 jobb än om 55 000 tillfälliga jobb.

Herr talman! Regeringens misslyckande när det gäller jobben kommer också till uttryck i finansplanens siffror. Summan av den öppna arbetslösheten och arbetsmarknadspolitiska åtgärder är konstant. Det är till och med så att regeringen räknar med en tiondels procentenhet fler i öppen arbetslöshet och arbetsmarknadspolitiska åtgärder nästa år jämfört med hur situationen var förra året. Den reguljära sysselsättningen är i stort sett oförändrad.

Jag räknar också, herr talman, med en viss ljusning på arbetsmarknaden under nästa år. Men verkligheten 2006 kommer ändå i huvudsak att vara densamma som den var 2004 och som den är i år. Den verkligheten, herr talman, är att det varje dag är nära 1,5 miljoner vuxna människor som inte går till jobbet. För det bär Pär Nuder, regeringen och socialdemokratin det yttersta ansvaret efter elva års regeringsinnehav.

Herr talman! Budgetpropositionen inrymmer också betydande oklarheter. Pär Nuder nämnde förslagen om en reformerad företagsbeskattning i sin inledning. De konkreta förslagen till en reformering av 3:12-reglerna lyser fortfarande med sin frånvaro. De sänkta löneskatter för soloföretag som anställer som aviseras ska tydligen bara gälla över valet, och sedan står det i en fotnot att ikraftträdandet är osäkert.

Skatte- och förmånsfusket ska bekämpas enligt finansplanen. Men det är idel åtgärder av typen tillkallat en särskilt utredare, ser över reglerna, inrättas en särskild delegation, i uppdrag att utvärdera, tillkallat en utredare, regeringen avser, initierat en översyn och skärpta krav på kommittéer. Vi kan fortsätta läsa på s. 43 och 44 i finansplanen.

Herr talman! Avslutningsvis finns det också en förkärlek i budgetpropositionen för olika typer av nationella handlingsplaner och utvecklingsplaner. Det finns en nationell utvecklingsplan för äldreomsorgen, en nationell uppföljning av kvaliteten i skolan, en nationell handlingsplan mot sexhandel, en nationell handlingsplan mot könsdiskriminerande lönesättning och en nationell strategi för integrationspolitiken. Vi ska till och med få en ny myndighet med ett särskilt uppdrag kopplat till en nationell handlingsplan för handikappolitiken.

Herr talman! Det enda som saknas är en nationell handlingsplan för avveckling av det socialdemokratiska regeringsinnehavet.

(Applåder)

Jag kan trösta kammaren med att den håller på att upprättas av Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

(Applåder)

Anf. 3 KARIN PILSÄTER (fp):

Herr talman! Sverige är ett litet land, men ett bra land. Vi är knappt nio miljoner invånare. 99,9 % av jordens befolkning är inte svenskar. Sverige behöver världen, faktiskt mer än vad världen behöver Sverige. Det kan vara bra att komma ihåg en dag som denna när man får höra hur oerhört förträffligt allting är i Sverige. I själva verket fick man väl nästan intrycket av att det är helt onödigt att lägga någon budgetproposition över huvud taget, när det nu går så oerhört bra för Sverige.

Icke desto mindre gjorde Pär Nuder det likafullt. Det var väldigt många sidor, men kanske inte så där våldsamt mycket nya förslag, och framför allt inte så våldsamt många förslag som adresserar de stora utmaningar vi står inför – de stora utmaningar som Sverige faktiskt befinner sig mitt uppe i.

Därför, herr talman, behöver Sverige en ny regering. Det är inte bara en miljon av Sveriges medborgare som varje dag inte går till jobbet – det är också ett drygt tjugotal till som visserligen går dit men som trots det har slutat jobba och därför kan få ett och annat friår. Sverige behöver en ny regering.

På kort sikt, herr talman, behöver vi få tillbaka hundratusentals människor till arbetsmarknaden, och vi måste vända utvecklingen för företagandet. Vi har färre företagare i dag än vad vi hade på botten av lågkonjunkturen i början av 90-talet. Båda de här sakerna är nödvändiga för att kunna möta de mera långsiktiga och riktigt stora utmaningarna varav en är den demografiska utvecklingen, som innebär att det om sådär 30 år kommer att finnas två personer mellan 20 och 65 för varje pensionär. I dag finns det tre. Men då gäller det att komma ihåg att i dag är det en av de där tre personerna som inte jobbar. Skulle den utvecklingen få fortsätta – om Pär Nuder och hans kamrater fick fortsätta att ha makten i det här landet – så skulle vi alltså om 25–30 år vara i den situationen att för varje pensionär finns det två personer i yrkesverksam ålder varav en jobbar och en inte gör det. Det säger sig självt att den ekvationen inte går ihop. Man behöver vara varken nationalekonom eller föreståndare i en måleributik för att inse att den kalkylen inte håller.

En annan riktigt stor utmaning, som inte heller över huvud taget omnämns här, är turboglobaliseringen. Sverige är ett bra land. Sverige är ett litet land. 99,9 % av jordens befolkning är inte svenskar. Men de som lyssnade noggrant på vad Pär Nuder sade här nu och de som likt oss har haft förmånen att bläddra lite i budgetpropositionen får intrycket att Sverige är en isolerad ö. Sverige är sig självt nog. Sverige är i själva verket hela jorden. Så är det ju inte.

Och den verkligt stora utmaningen, växthuseffekten, går ganska spårlost förbi. Man tar lite med ena handen och ger lite med den andra. Man

lägger ned väl fungerande kärnkraftverk och höjer skatten på den kvarvarande kärnkraften så att vi i stället ska få mer utsläpp av växthusgaser.

Herr talman! I själva verket är det ju så att vi inte riktigt vet vilken ställning det dokument har som den här så kallade remissdebatten handlar om. Vi debatterar ju den här propositionen som remitteras ut till riksdagen. Men riktigt vad i den som är regeringens förslag och vilka andra förslag som man har kommit överens om i natt vet vi inte ens i dag, som Mikael Odenberg påpekade här. Men jag får hålla mig till det som står skrivet i propositionen, i den mån jag har hunnit ta del av det.

Och det är faktiskt så att oavsett vilka förslag det är som gäller så är det här ett oerhört tydligt bevis på svagheten hos den här minoritetsregeringen. Det har skickats ett och annat förhandlingsbud. I det förhandlingsbud som regeringen skickade i slutet av augusti lyfte man fram ett antal frågor, och två av dem som man då sade var väldigt viktiga var för det första att man inte skulle ha så stor så kallad grön skatteväxling som man tidigare hade kommit överens om och för det andra att man ville sänka alkoholskatten för att få bukt med det inflöde av mycket billig sprit som kommer in över våra gränser. De här två punkterna – två av ungefär fem – har man inte kunnat få igenom, åtminstone inte såvitt vi kan förstå.

Till yttermera visso är den här dokusåpakartellen inte ens överens med varandra om vilka partier som utgör det kommande regeringsalternativet. Det är så, herr talman, att vi nog får se nästa år som så att säga förspillt och satsa på att få ett regeringsskifte. Det gör vi. Ni i kartellen satsar på att få sitta kvar, och ni är inte ens överens med varandra om vilka partier som ingår i er laguppställning. Det om något visar väl att ni inte heller i fortsättningen kommer att ha kraften att kunna ta itu med de stora och viktiga utmaningar som Sverige står inför.

Pär Nuder försökte agera lite mer statsmannamässigt eller anknyta till det som ofta går hem i de socialdemokratiska lägren, nämligen 50-, 70- och 90-talsnostalg. Han anknöt väldigt tydligt till sina företrädare. Jag fick en tydlig déjà vu-känsla när Pär Nuder började prata om att vi hade kommit till en *vändpunkt*. Kommer ni ihåg Allan Larsson, som stod i den här talarstolen för 15 år sedan inför valet 1991 och hade sett *vändpunkten* i den ekonomiska utvecklingen? Vi vet ju precis vad som kom sedan. Det var statsfinanser i fritt fall och det som hans företrädare, Kjell-Olof Feldt, kallade för arbetslöshetens stålbad. Då som nu fanns det vissa underliggande obalanser i ekonomin. Jag vill inte på något sätt jämföra situationen 1990 efter alla de strukturfel som hade begåtts med situationen i dag, men likheterna finns där. Att Pär Nuder refererade till en målerifirma gav också något av en déjà vu-känsla. Kommer ni ihåg Olof Palme och Ludvig Svenssons gardinfabrik? Den användes också som bevis. När det börjar gå bra för Sverige slutar det med att folk går och köper nya gardiner. Nu målar de om hemma i köket, själva eller med hjälp av ROT-avdrag – drängbidrag antar jag att det heter inom socialdemokratin. Ludvig Svenssons gardinfabrik har för övrigt, såvitt jag är rätt underrättad, flyttat till Estland.

Mitt i den nostalgitripp som Pär Nuder gjorde vill jag ändå påpeka att det finns en del obalanser i Sverige i dag. En viktig sådan är just att vi håller på att få en fastighetsbubbla. Bostadspriserna rusar iväg. Den låga räntan, som är väldigt bra för jobb och företagande, gör att man måste

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

sätta upp ett varningstecken på bostadsmarknaden. Jag märkte inte någon sådan oro från Pär Nuders sida.

Sedan sade han att vi nu sätter punkt för den ekonomiska krisen. Det var också ett lustigt uttalande. Socialdemokraterna har haft makten i elva år nu. Jag har hört ett antal socialdemokratiska finansministrar säga ett antal gånger i samband med att de presenterat budgetar att de har satt punkt för den ekonomiska krisen. I själva verket är det väl så att den budgetsanering som Göran Persson som finansminister och sedan som statsminister i mitten av 90-talet var med och genomförde – den har ni ju slösat bort nu.

Vi har råd att ta ned ungdomsarbetslösheten nu när det går så bra för Sverige, sade Pär Nuder. Vad är det för besked till svenska ungdomar? Nu när det går bra för Sverige har vi råd att låta er vara med. Om det inte går bra i Sverige så måste ni stanna hemma. Ni tillför ingenting. Ni kostar. Ni är till besvär. Men nu när det går så bra kan ni få vara med på arbetsmarknaden – det har vi råd till. Det var vad Pär Nuder sade alldeles nyss. Med den människosynen förstår man varför en miljon människor fortfarande står utanför arbetsmarknaden. I Pär Nuders, Socialdemokraternas och stödpartiernas värld är ju människor på arbetsmarknaden mest till besvär, något som kostar och helst ska skickas hem på friår.

Nu när det går bra för Sverige lägger Pär Nuder fram en budget med ökande budgetunderskott. Den budget som vi nu har fått, och som kanske gäller, innehåller ett förslag till ekonomisk kalkyl som innebär att statens budgetunderskott nästa år ska öka till 50 miljarder kronor – 50 000 miljoner kronor! Så är det när det går bra för Sverige i Pär Nuders värld.

Herr talman! Vi måste få tillbaka människor till arbetsmarknaden. Folkpartiet och våra kamrater i den borgerliga alliansen har massor med förslag på hur vi ska kunna få fler människor in på arbetsmarknaden och få de sjuka att kunna komma tillbaka. Och då handlar det inte om den typ av bokstavliga infrastruktursatsningar som vi hörde om här där det ska byggas olika typer av gångbanor, broar och annat från försäkringskassorna – det är tydligen dit infrastrukturpengarna går, inte till att tjälsäkra vägarna i Norrlands inland och Småland där det behövs för skogsindustrin och annat – utan vad vi behöver är riktiga vägar in på arbetsmarknaden.

Den andra stora utmaningen – vi måste ta ett dubbelgrepp – handlar om att fler företagare måste vilja och kunna växa och anställa människor här i Sverige. Fler människor måste gå från ord till handling, ta sina idéer och göra verklighet av dem. Sverige är världsbäst på patent. Det satsas jättemycket pengar på forskning, men vi får väldigt lite ut av det. Sverige har nästan bara hälften så mycket kunskapsdriven export som vårt grannland Finland trots att vi har ungefär likvärdiga forskningssatsningar.

Här behöver vi göra stora insatser. Men när vi då läser om företagarpaketet i budgeten är det precis som när det gäller åtgärder mot långtids-sjukskrivningar: Det ska ses över. Det ska stärkas. Det ska främjas. Regeringen är dessutom övertygad om att de statliga bolagen kan ha någon sorts funktion i detta. Man ska se över ytterligare ett par saker, och så ska man anställa 30 exportsäljare. Det är säkert jättebra. Jag tror att det finns fler förslag som är bra, men de är så oerhört marginella jämfört med den stora utmaning vi står inför.

Ska Sverige komma bättre ut framöver än vad vi gjort under de elva år som Pär Nuder och hans kompisar haft makten måste det till en omläggning av politiken. Jag är övertygad om att det går – med utbildning, med kunskap, med flit och med innovationer. Vi i Folkpartiet liberalerna kommer om ungefär 14 dagar att lägga fram ett alternativt förslag som går ut på att fler ska in på riktiga jobb, där vi värnar välfärden och särskilt ser till att vi kan lyfta fram det glömda Sverige och där entreprenörskap och företagande står i fokus.

Herr talman! Ett sådant förslag lägger vi fram. Jag ser fram emot fortsatta debatter, särskilt om vi med tiden dessutom får veta vad regeringens förslag egentligen handlar om.

(Applåder)

I detta anförande instämde Tina Acketoft, Gunnar Andrén, Hans Backman, Erling Bager, Axel Darvik, Jan Ertsborn, Lennart Fremling, Anna Grönlund Krantz, Liselott Hagberg, Carl B Hamilton, andre vice talman Kerstin Heinemann, Solveig Hellquist, Lennart Kollmats, Tobias Krantz, Bo Könberg, Ana Maria Narti, Gunnar Nordmark, Christer Nylander, Johan Pehrson, Torkild Strandberg, Sverker Thorén, Lars Tysklind, Erik Ullenhag, Marie Wahlgren och Yvonne Ångström (alla fp).

Anf. 4 MATS ODELL (kd):

Herr talman! Jag tror faktiskt att även jag skulle kunna instämma i det allra mesta som Karin Pilsäter sade.

För en vecka sedan i dag kunde vi höra och inte minst se landets statsminister stå i den här talarstolen. Då fick man nästan en känsla av att Göran Persson likt en yppig Moder Svea tömde sitt ymnighetshorn över väljarna.

Det lät ungefär så här: Om en månad höjs barnbidraget. Om fyra månader höjs underhållsstödet, bostadsbidraget förstärks för barnfamiljer och ett barntillägg införs för studerande. Om tio månader får 1,4 miljoner arbetstagare en bättre sjukförsäkring och närmare 300 000 föräldrar en högre ersättning för föräldraförsäkringen, 10 000 utbildningsvikariat inrättas i vården och omsorgen och 20 000 plusjobb inrättas för att höja kvaliteten i offentlig sektor.

Detta var bara en liten rännil av den breda flod som vällde fram ur Göran Perssons ymnighetshorn.

När nu Pär Nuder med andan i halsen rabblade nästan ännu fler utgiftsförslag hörde jag att han lärt sig den här utgiftsvalsen inför valet. Han glömde dock ett löfte som statsministern hade, nämligen att fler klassiska verk kommer att ges ut. Kom ihåg det nästa gång, Pär Nuder!

Men en sak är säker, herr talman: När godsägare Persson strör löften omkring sig betalar han aldrig ur egen ficka. Väljarna har naturligtvis som i gamla tider anledning att fråga sig: Erk du, Maja du, var ska vi ta't? Svaret, herr talman, är: på den internationella finansmarknaden. Trots det Pär Nuder sade är det nämligen så att i världens högst beskattade land köper Göran Persson och hans vapendragare på finansministerposten väljarnas gunst med i stor utsträckning lånade pengar. Statsskulden ökar med 120 821 918 kr per dygn, Pär Nuder! 120 miljoner per dygn ska du låna upp på den internationella lånemarknaden för de löften du nyss läste upp. Det tycker jag inte riktigt framgick av ditt uttalande.

Här talas om stora, starka överskott i offentliga finanser. Det är alldeles rätt; de finns i pensionssystemet än så länge. Men vi har en svår demografisk utveckling framför oss, som flera har varit inne på. Omsorgen om våra äldre är kraftigt eftersatt i vårt land. Vi måste satsa mycket mer på att stärka de krafter som gör att människor kommer i arbete och kan börja betala skatt för att klara av de stora utmaningar som välfärden står inför.

Räntorna på statsskulden är ett annat intressant mått. De beräknas vara 31,1 miljard i år. De kommer att öka till 2008, läser jag i din proposition, Pär Nuder, till 51,3 miljarder. Vad sägs om det?

Denna skuld och dessa räntor ska betalas av oss och våra barn, inte av Pär Nuder – jo, naturligtvis också av Pär Nuder i viss utsträckning och även av Göran Persson, för all del, men notan går till hela svenska folket.

Visst finns det eftersatta områden som kräver resurser. Problemet tycks dock vara, herr talman, att regeringen har väldigt få vettiga idéer om hur resurserna ska skapas. Man har mycket mer idéer om hur de ska fördelas och ofta förslösas. Det är bidrag till allt mellan himmel och jord, men inga långsiktiga förslag för ökad tillväxt och riktiga jobb i det näringsliv som ändå är själva grunden för vår välfärd.

Jag kan förstå att regeringen och dess stödpartier vill vinna valet. Det är legitimt; det vill vi i Allians för Sverige också, självklart. Det som är oroande i sammanhanget är att Göran Persson, som ändå har försökt skapa en bild av sig själv som en sträng rikshushållare – många tycker att han börjar likna Gunnar Sträng, dock inte i detta avseende – nu är på väg att släppa alla hämningar för att vinna valet innan han sedan drar sig tillbaka bland gods och gårdar.

Herr talman! Medan en halv miljon människor är förtidspensionerade och sammanlagt ungefär 1,4 miljoner i arbetsför ålder står utanför den ordinarie arbetsmarknaden sätter regeringen nu alla klutar till för att snygga till statistiken för öppen arbetslöshet. Visst måste den öppna arbetslösheten också tacklas, men inte med tillfälliga panikåtgärder. Det är nämligen ingen bra grund för att skapa trygga jobb.

Nu kanske Pär Nuder undrar om jag har glömt att ensamföretagarna ska få skattelättnader under ett år om de anställer en till. Nej, det har jag inte glömt. Men vem vågar anställa när förmånen eller stödet försvinner igen strax efter valet medan däremot den skattehöjning på bland annat energi och flygbiljetter som finansierar kalaset blir kvar? Det är den bistra sanningen.

Pär Nuder talade om plusjobben. De är säkert bra, men de är sannerligen inte gratis. Regeringen lägger ut nästan 170 000 kr per person för de så kallade plusjobben, de som kallas för gardinjobb i andra sammanhang. Jag undrar bara vilka kommuner som vågar göra långsiktiga åtaganden på temporära stöd för att till exempel folk ska få sina gardiner upphängda. Frågan är om ens s-märkta kommunalråd vågar hänga upp kommunens ekonomi på den typen av förslag.

Bland det allra allvarligaste med den här budgeten är att regeringen faktiskt står helt rådvill inför det stora problemet på den svenska arbetsmarknaden, nämligen att det ofta inte lönar sig att gå från bidragsberoende till försörjning genom arbete. Skillnaden mellan det man får, alltså nettobehållningen, genom att arbeta och att till exempel vara sjukskriven är i många fall fullständigt, jag vågar använda uttrycket, abnorm.

I våras gjorde Stockholms universitet en undersökning som visade att nio av tio kvinnor i den undersökningen faktiskt förlorade på att gå från sjukskrivning till arbete. Så kan det naturligtvis inte få fortsätta.

Att regeringen nu höjer taket i sjukförsäkringen ytterligare är säkert bra för dem som får del av det. Men det är knappast den signal som behövs, att det ska bli ännu mer lönsamt att vara sjuk än att arbeta. Under nästa mandatperiod ska också de arbetslösa få samma generösa villkor.

Notan för den här bidragsrullningen talar Göran Persson däremot ganska tyst om. Den betalas nämligen av en krympande skara förvärvsarbetande som troget stiger upp varje morgon och släpar sig till sina alltmer tyngande arbetsuppgifter. Många av deras kolleger är ju frånvarande. Och för det belönas de med en marginellt bättre inkomst än den som är hemma. Vad är rättvisan i detta, Pär Nuder? Och vad är logiken i att den som inte arbetar får lika mycket och ibland till och med mer i handen än den som jobbar hårt och idogt varje dag?

Självklart måste vi satsa mycket mer på rehabilitering än vad som görs i dag. Men vi måste också komma åt dem som fuskar. På den punkten är vi kristdemokrater glada. Vi välkomnar att de som så hårt angrep Alf Svensson, som sitter här i kammaren, när han tog bladet från munnen och sade att det faktiskt finns de som fuskar, nu har vaknat upp och faktiskt också vill ta itu med detta. Välkomna till verkligheten!

Det är bara det att det här är ett mycket omfattande arbete som i stor utsträckning också handlar om att restaurera hela värdegrunden för vårt samhällsbyggande. Det talas ofta om attityderna till socialförsäkringarna, och det handlar om att värdegrunden i vårt land håller på att eroderas. Vi kristdemokrater vill bidra till att förändra den utvecklingen.

Det måste naturligtvis finnas stabila skyddsnät, men också en positiv skillnad i ersättningen mellan den som arbetar och den som går sjukskriven eller arbetslös. Det måste löna sig att arbeta. Det är något som de fyra partierna i Allians för Sverige också går till val på.

Jag ska gå över till ett annat ämne, och jag är glad att Pär Nuder verkar ganska pigg i dag, trots att jag förstår att hans nattsömn har störts under senare tid i väntan på upplösningen av koalitionsdramat. Men det är ganska spännande när man studerar de inbyggda spänningarna i kartellen.

Jag noterade i veckan att Mona Sahlin tillsatt ännu en utredning – jag tror att det är den fjärde på några få år – för att studera hur elmarknaden fungerar. Elpriserna är för höga, tycker Mona Sahlin. Jag är inte säker på att Peter Eriksson har samma uppfattning i den frågan. Samma dag – det var ganska ironiskt för Svenska Dagbladet hade bägge reportagen på samma sida – höll näringsminister Thomas Östros en presskonferens där han gladde sig åt de enorma vinster som Vattenfall gör. Grattis! Strålande!

Det var bara det att samtidigt satt väl Pär Nuder tillsammans med några språkrör och andra och förhandlade om hur man skulle kunna höja skatten på elektriciteten.

Jag tycker inte att det här går ihop. Jag tycker att ni har jätteproblem inom er kartell att få en politik som håller ihop. Det är ju så att den gröna skatteväxlingen uppgår nu, om jag minns rätt, till 16 miljarder kronor, dryga 3 miljarder per år sedan 2001. Det här drabbar inte minst glesbyg-

dens folk orimligt hårt. Det gör också att de rekordhöga bensinpriserna slår hårt i just de regionerna.

Jag kan redan nu, herr talman, förutskicka att vi kristdemokrater i vår budgetmotion kommer att föreslå att bensinskatten sänks. Självklart ska det finnas avvägda och effektiva miljöstyrande åtgärder. Men nu har det gått för långt. Ert rödgröna hopkok drabbar Sverige på ett fullständigt orimligt sätt.

Låt mig sluta där jag började. Det behövs fler jobb i Sverige. När det försvinner jobb till utlandet, som det gör hela tiden, måste det komma till nya jobb. Globaliseringen är inte bara ett hot, den är också en stor möjlighet. Vi motsätter oss inte utan vi bejakar att fler svenska företag finns på alltfler marknader. Men de ska inte trängas ut av att företagsklimatet är för kärt här hemma i vårt land. Och det är mycket det som nu sker.

Det är ganska intressant att studera företaget Skype. Man sålde detta till ett amerikanskt företag och fick över 30 miljarder kronor för det. En svensk företagare får inte tag i riskkapital i Sverige, etablerar företaget i Luxemburg, bedriver verksamheten i Estland och säljer företaget till USA.

Det är inte ett klimat för innovativa företagare, vilket Sverige behöver om vi ska klara de stora utmaningarna inför framtiden. Det är nog räknat en av politikernas allra viktigaste uppgifter, att skapa sådana förhållanden för företag att de kan växa i vårt land. Pengar till välfärden, Pär Nuder, kan inte bara lånas upp utan måste också komma från produktionen, och här har den socialdemokratiska regeringen verkligen brustit.

Det krävs inte stopplagar utan startlagar med enkla och stabila regler för företagen. Vi vet att regelfloran fjättrar småföretagen, och förmögenhetsskatten driver investeringarna ur landet. Jag kan också, herr talman, berätta att vi kristdemokrater har förslag på hur man ersätter den statliga fastighetsskatten med en kommunal avgift på maximalt 2 800 kr per år, som gör kostnaden rimlig och inte som i dag orimlig.

Till sist, herr talman, ska människors förmåga att tänka själva inte underskattas. Erk och Maja låter sig nog inte tjusas av vackra löften ur Perssons ymnighetshorn. Om ett par veckor ska vi kristdemokrater och övriga allianspartier presentera våra motförslag till regeringens budgetproposition. Vårt parti har valt en annan linje än regeringen och satsar på åtgärder som långsiktigt stärker Sveriges förutsättningar att klara jobben och välfärden i en snabbt föränderlig värld.

(Applåder)

I detta anförande instämde Peter Althin, Stefan Attefall, Sven Brus, Inger Davidson, Holger Gustafsson, Lars Gustafsson, Göran Hägglund, Per Landgren, Kenneth Lantz, Maria Larsson, Lars Lindén, Else-Marie Lindgren, Ulrik Lindgren, Torsten Lindström, Ragnwi Marcelind, Mikael Oscarsson, Sven Gunnar Persson, Rosita Runegrund, Olle Sandahl, Alf Svensson, Ingvar Svensson, Gunilla Tjernberg och Erling Wälivaara (alla kd).

Anf. 5 LARS BÄCKSTRÖM (v):

Herr talman! Vem ska lägga nästa budget? Ett tag i somras trodde jag att det skulle bli Reinfeldt, och då var jag orolig. I dag är jag mindre orolig. Vi har hört alliansen tala och tagit del av vad de säger. Jag ifråga-

sätter inte deras goda vilja och deras lust till regeringsmakten. Den är tydlig. Men förmågan ...

Det ni egentligen säger är att de som har minst måste få det sämre för att Sverige ska växa. Ni säger egentligen att vi måste välja mellan aningen arbete eller välfärd. Då säger vi i Vänstern: Det måste man inte.

Vi tre partier har med den här budgeten visat att vi har en politik både för jobb och för välfärd. Det är vårt unika recept.

Går det verkligen att klara det i vår globala värld, det Pilsäter kallar turboglobaliseringen? Tvingar inte EU oss till försämringar? Gör inte hotet från Ryssland, Kina och Indien att vi måste överge den svenska modellen? Nej, så är det inte.

Låt oss tala mindre om hot och mer om möjligheter, fånga alla de möjligheter som öppnar sig i den nya, globala ekonomin. Nu träder miljoner nya konsumenter och kunder, alltifrån Ryssland till Kina, in på scenen. De frågar efter många av våra varor men också efter miljöhänsyn och välfärdstjänster.

Sverige har mycket att erbjuda. Svensk forskning och industri är ledande på en rad världsmarknader: telekom, nanoteknik, medicin, stamcells forskning, metallurgi, träförädling, biokemi, miljöomställning, miljö- och säkerhetsanpassad fordonsteknik. Det här är bara några exempel. Sverige är inget konkursbo. Börsen slår rekord. Vinsterna är rekordhöga. Javisst, vi har världens högsta skatter, men vi har också världens starkaste välfärdssamhälle. Vi har sunda offentliga finanser. Resten av Europa är avundsjukt på oss för våra offentliga finanser och statsfinansier.

Men, herr talman! För den skull är Sverige inte Utopia. Det saknas mycket i våra glesbygder. Vi har segregerade förorter. Vi har klyftor mellan klasser och kön. Sverige är inte Willy Wonkas chokladfabrik, men receptet mot problemen i Sverige kan ju aldrig vara att riva ned de stöd- och trygghetssystem som redan är otillräckliga för så många.

Vi i Vänstern säger nej till att försämma i välfärden, det vill säga det borgarna nyss kallade "positiva skillnader". Hör ni ordet? Det är nyspråk! Nedsänkning kallas "positiv skillnad".

Vi stärker tvärtom välfärden, det vill säga det alliansen kallar – vad kallar de det? – utgiftssvalg, förslösa. När man stärker för barnfamiljerna kallar de det för att förslösa pengarna. Vad är det för syn på familjerna?

Vi står för höjda tak i sjuk- och föräldraförsäkringen, höjda barnbidrag, bättre bostadstillägg för ålderspensionärer. Det är inte att slösa pengar. Det är bara några av de nya förslagen i budgeten.

Men det ger väl inte fler jobb, säger någon. Den som säger så har alldeles rätt. För det gör det inte. Det här är förslag för bättre välfärd. Vi säger jobb *och* välfärd. Men vi har också en politik för jobb och tillväxt. Samtidigt som man säger detta ska man alltid akta sig för att lova så och så många jobb. Vi i riksdagen skapar inte arbete – mer än möjligtvis i statens tjänst – men vi kan genom politiska beslut göra det lättare för löntagare, företagare och forskare att skapa värden som ger arbete och trygghet. Vi kan se till att fördela om pengar så att fler kan ta del av det som skapas, både i vår gemensamma sektor och som aktiva konsumenter. Det är just vad vi gör med förslagen i budgeten.

Herr talman! Jag ska ge tio exempel på nya förslag som stärker tillväxt och konkurrensförmåga.

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Vi sänker arbetsgivaravgifterna rejält för alla ensamföretagare som anställer någon i sin firma.

Vi sänker skatten med 1 miljard för mindre företag genom att göra det möjligt att ta ut mer inkomst till lägre skatt, det vill säga lätta på det som kallas 3:12-regler.

Vi satsar 1 miljard på utvecklingsprogram för svenska nyckelindustrier. Jag menar att vi nu ska svara ja till den offert som Industrikommittén lämnat till oss. Det är industrins ägare och löntagarna tillsammans som har ställt offerten. Det är ett ja som vi i v har drivit på att få fram. Nu gäller det att se till att pengarna verkligen kommer ut till företags- och forskarvärlden och inte stannar på departementen.

Vi gör riktade satsningar på nästan 1 miljard för att stödja forskning i mindre företag. Det är ett förslag som vi i v har drivit på. Det är nästan direkt taget från Norge. Det var det borgerliga Norge som först kom på detta, men det är bra ändå. Nu har vi i v drivit på för att få fram det.

Vi gör satsningar på att stödja kvinnligt företagande inom ramen för regionalpolitiken. Det är också ett förslag som v som ett feministiskt parti har drivit på.

Vi gör satsningar på industriella utvecklingscentrum. Det är centrum som står fria från staten men där företag och fackföreningar samverkar för att stödja nya företag. Jag vet att Metall ser positivt på det, och vi i v har stött Metall i deras strävanden.

Koldioxidskatten slopas för alla industriföretag som enligt EU-regler måste handla med utsläppsrätter. Skatten slopas också för högeffektiv kraftvärme. Grattis Ryaverken i Göteborg! Det är bra för er – och oss. Jag vet att det är ett viktigt besked för svensk basindustri, inte minst inom trä, massa och stål. Vi i v har drivit på, och jag är glad att kunna ge dessa besked. Det innebär inte att vi har minskat miljöambitionen, men man kan inte alltid lägga ambition på ambition. För oss i v var det lika naturligt som att när man köper en ny kavaj behåller man inte den gamla på och sätter den nya ovanpå den gamla. Det gör man inte om man är normal!

Vi ska utveckla den offentliga upphandlingen så att den bättre bidrar till innovationer och tekniska framsteg i näringslivet. Då stod man här nyss och nästan hånade det förslaget. Det är ett förslag som vi har tagit rätt upp och ned från Ingenjörsvetenskapsakademien. Så håna då vad våra bästa svenska forskare, industriledare och fackföreningsfolk har kommit på gemensamt. Vi i v har snott förslaget rätt upp och ned och drivit på för att få igenom det, och vi har fått med oss regeringen. Det är bra det!

Vi ska se till att de statliga bolagen bättre bidrar till innovationer och nya företag. Också taget från Ingenjörsvetenskapsakademien: samverkan för tillväxt. Det var så vi byggde Sverige en gång. Varför fick vi Ericsson? Har ni tänkt på det? Jo, det var statliga Televerket som gick ihop med LM Ericsson. Mäkitalo kom från Televerket och bildade bolaget Ellemtel. Så fick vi världens bästa telekommunikation genom unik samverkan mellan stat och privata företag. Det ska vi göra igen. Nu gör vi det med Vattenfall, som redan satsat 100 miljoner i Norrlands inland för att utveckla företag. Håna inte den klassiska modellen för svensk tillväxtpolitik.

Vi driver på för miljödriven utveckling genom satsningar på forskning för hållbar utveckling. De ökade anslagen för klimatinvesteringar – det kallas klimp i den politiska världen – är en hjärtefråga för oss i v. Det kommer också att ge nya jobb och tillväxt. Vi har en grön tillväxtpolitik.

Det var tio förslag för tillväxt – ni som efterlyste att det inte fanns några! Nio av dem – alla utom arbetsgivaravgifterna – har vi i v varit med och drivit på och haft med i våra bud. Vi är glada att det finns så mycket röd och grön tillväxtpolitik i detta.

Det finns ännu fler förslag i budgeten som jag inte hinner med nu. Det är satsningar på utbildningar, arbetsmarknad och välfärdsjobb.

Herr talman! Vi skapar en verklig chans för alla långtidsarbetslösa att komma tillbaka till arbetslivet. Vi ger bidrag via skatten till nya jobb i kommuner och stat. Vi i Vänstern har kallat det för en övergångsarbetsmarknad. Socialdemokraterna kallar det plusjobb. Kalla det vad ni vill! Det här är riktiga välfärdsjobb. De finns de som med ironi i rösten kallar detta gardinjobb. Men tala aldrig föraktfullt med mig om nya gardiner eller en arm till stöd i en promenad för en gammal medmänniska. Jag vet vad det kan betyda för en äldre äldre både att få ett par gardiner att dra för men också att få komma ut och se solen. Så tala inte föraktfullt om gardinjobb. Det är välfärdsjobb som är oerhört viktiga och bra jobb.

När staten har begränsat med pengar satsar jag gärna pengar på skattesänkningar i kommunerna för gemensamma välfärdsjobb. Andra – de i alliansen – vill hellre ge skattebidrag till dem som har råd att betala för privata hemtjänster – sådana som jag. Då är det bättre att pengarna går till kommunerna.

Slutligen några ord om skatterna. Vi kompenserar nu äntligen fullt ut för pensionsavgifterna. Det är en skattesänkning som i kronor ger mest till dem som tjänar lite bättre. Det finns skattesänkningar som är ännu bättre för dem som har riktigt lite. Men i praktiken är pensionsavgifterna också en av världens mest orättvisa skatter eftersom de är regressiva. Vi i Vänstern gick med på att införa sådana egenavgifter under budgetsaneringen 1994. Vi lovade att ta bort dem så fort det gick, och i den här budgeten fullföljer vi löftet. Vi gör dessutom en riktad skattesänkning genom att höja grundavdraget – men då bara för dem med lägre inkomster.

Vi får ett lite rättvisare och mer progressivt skattesystem i den här budgeten. Vi gör insatser på skattesidan som gör det lättare att anställa och driva företag. Men vi lovar inte miljard efter miljard i sänkt skatt för i princip allt och alla. Sådant måste finansieras. Ni som har stått här och talat om vikten av stram budgetdisciplin: alla skattesänkningar ska finansieras. Det är bara lån eller nedskärningar.

Det finns en del ekonomer som, liksom de borgerliga, säger att det krävs dramatiska skattesänkningar och stora omläggningar av Välfärds-Sverige. Ja, i teoriböckerna fungerar det mesta. Men faktum kvarstår att alliansen inte har någon trovärdig finansiering för sina skattesänkningar.

”Vi trivs i alliansen. Vi träffas och trivs.” Ja, sist hade de trivselkväll i Bankeryd. De var inte ovänner en enda gång. De kom ut och sade att de hade finansieriat 8 miljarder till sänkt skatt – utan att vara ovänner. Det skulle fixas med hjälp av trafikförsäkringen. Det är klart att man aldrig blir ovänner om man inte har någon riktig finansiering utan bara låtsas,

spelar sällskapsspel, spelar Monopol och betalar sänkt skatt med Monopolpengar. Aldrig ovänner! Bara kul hela tiden! Kul, kul, kul!

Det är väl en sak att ni kan ha det så. Men när jag hörde detta blev jag jätteförvånad. I finansutskottet har vi gång på gång sagt att detta är fullständigt omöjligt att göra till nästa år. Borgarna vill inte tro på mig, men försäkringsbolagen har sågat dem jäms med fotknölnarna och sagt att det är fullständigt omöjligt. Dagen efter sade Maud Olofsson att det inte var skrivet i sten. Nej, det var inte skrivet i sten utan det var skrivet i vatten. Men sänkt skatt var skrivet i sten – det låg fast trots att finansieringen föll. Vi har hittat på något annat, träffats och trivts på något annat ställe.

De säger att vi är så ovänner. Ja, jag har varit ovän med Nuder ibland, och jag har varit ovän med Ruwaida ibland. Jag har också varit vänner med dem. Men det är inte det viktigaste för mig att vara vän med Nuder eller Ruwaida, utan det viktigaste är att vi får en bra budget. Man blir ovänner i de bästa familjer.

Visst är Göran Hägglund en oerhört trevlig person – jag åker gärna till Bankeryd och tillbringar en helg med honom. Men oj vad jag kommer att bli ovän med honom om jag ska dela budget med honom! Och oj vad ovänner ni kommer att bli när ni i alliansen ska göra riktiga budgetar! Men så länge ni har trivselkvällar trivs ni nog. Det tror jag också.

Det här förslaget var inte bara dåligt för alla som drabbas av olyckor. Det var omöjligt.

Läxan är enkel: Börja inte, försök inte och låt bli att spela poker med välfärden som insats! Spela inte poker med välfärden! Gör aldrig det, inte ens nätpoker på telefon. Vi har sett tillräckligt av resultaten från de stora stötarna och klippens politik, superdevalveringar, avregleringen av kreditmarknaden, den stora skatteomläggningen, börsryan och IT-bubblan. Vi i den moderna Vänstern tror lika lite på uthållig tillväxt genom stora skattesänkningar som vi tror på planekonomi. Det är omöjliga vägar.

Men jag tror på en uthållig tillväxt som skapas ute i arbetslivet och samhället i samverkan mellan löntagare, företagare och forskare. Ett sådant samarbete gynnas av rättvisa och stabila villkor, och därför försvaret av arbetsrätt och kollektivavtal. Det är inte bara bra för löntagare, utan det är också bra för företag.

Jag har träffat svenska företag som beklagar att det inte finns riktiga fackföreningar i Kommunist-Kina. Jag har träffat amerikanska företagsledare som beklagar att det inte finns svenska fackföreningar och svensk arbetsrätt hemma i USA – då kunde det ju hända något med produktiviteten även i Detroit, som man fixade det i Trollhättan. Det kanske är de här reglerna som gör att italienska Pininfarina gjorde klart att nya Volvocaben byggs i mitt Uddevalla och inte i Berlusconi Italien eller i nya EU-länder som Polen. De väljer Sverige och Uddevalla.

Vi i Vänstern har inte uppfunnit konflikten mellan arbete och kapital. Den finns – det vet vi som socialister. Vi tar striden. Men vi vet också att det behövs förhandling, avtal och kompromisser för att få saker att fungera. Det är en modell som vi ska slå vakt om, inte riskera.

Men modellen kräver också en stark offentlig sektor om man ska våga möta nya uppgifter. Därför har vi gjort de här satsningarna. Därför ska vi till våren lägga nya förslag om insatser för klimatpolitiken och för

en ny bostadspolitik, och efter valet ska vi driva fram en stor tandvårds-reform.

Men vi ska framför allt se till att våra kommuner har rimliga resurser till skolan och äldreomsorgen men också till kulturen. Det handlar om att anställa fler men också att betala rimligare löner till alla de kvinnor som tjänar för lite i förhållande till männen på andra områden, men framför allt i förhållande till hur viktigt deras jobb är för hela samhället och för oss alla.

Just nu har kommunerna hyfsat med pengar, inte alla men generellt. Det är ingen manna från himlen, utan det är en kombination av sparprogram, skattehöjningar och statliga tillskott. Men längre fram såg det sämre ut: underskott och mindre sparande. Därför har vi nu drivit fram 6 miljarder extra till kommunerna 2008. Nu har de ett finansiellt sparande i prognoserna på 8 miljarder tre år framåt, ända till 2009. Nu kan de våga börja anställa. Det kan de använda till fler anställda, högre löner eller kortare arbetstider – det får kommunerna bestämma. Det är en början. Men det behövs mer, och vi ska driva på för ökade skatteinkomster, mer privata jobb och mer statliga bidrag.

Men vad säger alliansen? Kommer ni att gå med på eller emot ökat stöd till kommunerna för satsningar inom vården, skolan och omsorgen? Har ni råd att gå med oss om detta samtidigt med alla era skattesänkningar? Ge ett besked i dagens debatt! Kommunerna behöver tydliga besked för vad de ska planera, och det oavsett valresultat.

Herr talman! Jag noterar att Miljöpartiet i natt efter visst besvär anslutit sig till budgeten. Välkommen, Ruwaida! Vi har tillsammans drivit asylfrågan, och vi fortsätter att driva kravet på en humanitär asylpolitik. I den frågan är inte s överens med oss. Det är bara att erkänna att i den frågan har s mer gemensamt med Moderaterna. Bägge blocken är splittade.

Men när det gäller budgeten tycks nu tre partier återigen stå bakom budgeten, och det är bra. Allt är inte som vi skulle ha velat ha det – det förstår alla. Men det är en budget där tre partier har bidragit med positiva delar. Det är en budget med grönt och rött perspektiv och med ett tydligt feministiskt och internationalistiskt perspektiv.

Vi som står bakom budgeten har givit ett tydligt besked. Vi har ett gemensamt alternativ för arbete och välfärd. Visst vill vi mer – det är sant. När man bara är nr 2 vill man kanske lite mer och lyssnar kanske lite mer. Men vi kan tryggt stå för den här budgeten, och vi fortsätter driva på för att minska klyftorna. Vi tre partier har en budget. De har Bankeryd.

(Applåder)

I detta anförande instämde Ingrid Burman, Mats Einarsson, Ulla Hoffmann, Berit Jóhannesson, Kjell-Erik Karlsson, Kalle Larsson, Sten Lundström, Lars Ohly, Rolf Olsson, Peter Pedersen, Karin Thorborg och Gunilla Wahlén (alla v).

Anf. 6 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Kära åhörare! Riksdagsledamöter! Om ganska exakt ett år är det val, och det märks. Det präglar denna budget mer än något an-

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

nat. Det är synd, för är det något som Sverige inte behöver just nu är det en statsbudget späckad med valflask.

Pär Nuder stod här i talarstolen och pratade om att vi har råd. Men frågan är: Har vi det? Nästa år lånar staten 36 ½ miljard. Vallöftena är ofinansierade. Men det är inte nog med att problemet är att vi inte har råd. Problemet är också att regeringen inte vet råd, eftersom man trots alla dessa utgiftsreformer inte lyckas ge några långsiktiga svar om välfärden och jobben.

När människor frågar efter ledarskap erbjuder regeringen och dess samarbetspartier förhandlingscirkus. Cirkusen pågick ända in på småtimmarna i natt. Och det kostar. Marginalerna i budgeten motsvarar 30 kr i månaden för den som kämpar för 15 000 kr i månaden, som Pär Nuder pratade om. För 30 kr i månaden kommer man inte ens till Flemingsberg med buss.

När arbetare och företagare frågar efter långsiktighet erbjuder vänsterkartellen ett jobbpaket med tillfälliga, lånefinansierade, åtgärder som bara ska gälla över nästa val.

När över en och en halv miljon människor inte går till jobbet en vanlig dag duger det inte att lägga en budget med det illa dolda syftet att vinna nästa val. Då klarar man inte jobben. Då klarar man inte statsfinanserna. Och då klarar man inte heller välfärden.

Herr talman! I finansplanen erkänner regeringen att arbetslösheten är för hög. Det är bra. Det är tecken på att man tar arbetslösheten på allvar. Men det verkar samtidigt som regeringen först och främst ser arbetslösheten som ett politiskt problem, ja, möjligen som ett statistiskt. När man skriver om arbetslösheten påpekar man nogsamt att SCB lagt om sin statistik så att 4 ½ % arbetslöshet egentligen är 4 %. Då är frågan om de tusentals människor som är arbetslösa, som regeringen därmed osynliggör, känner sig speciellt hjälpta av det. Osynliggörande är, herr talman, en klassisk härskarteknik.

För mig är det först och främst en mänsklig tragedi att en och en halv miljon människor inte går till jobbet en vanlig dag utan står utanför arbetsmarknaden. Men det är också en tragedi för hela samhället. I stället för att satsa resurser för att förbättra vården och våra barns skola tvingas vi lägga enorma resurser på att betala ut bidrag. Trots att regeringen år ut och år in säger att man prioriterar välfärdens kärna, verksamheten, framför bidragen är det ändå bidragen som tillåts växa och gröpa ur resurserna till vård, skola och omsorg.

Därför är det en ny regerings viktigaste uppgift att ge fler möjlighet att komma tillbaka till arbetsmarknaden, den viktigaste uppgiften för en ny regering efter valet 2006. Därför har Centerpartiet och Allians för Sverige format just en sådan politik, för nya, riktiga jobb.

Vi vill göra det mer lönsamt att anställa. Därför sänker vi arbetsgivaravgifterna varaktigt för småföretag som nyanställer och ger dem som har stått utanför arbetsmarknaden en lång tid chans att komma tillbaka genom nystartsjobb.

Vi vill göra det lönsamt att starta och driva företag. Därför genomför vi lättnader i beskattning av fåmansföretag, slopar förmögenhetsskatten och förbättrar tillgången på riskkapital.

Vi vill göra det lönsamt att arbeta, återupprätta arbetslinjen. Därför sänker vi skatten på arbetsinkomster framför allt för låg- och medelinkomsttagare.

Därför gör vi också a-kassan till en tydlig omställningsförsäkring och öppnar möjligheter för sjukskrivna att snabbare komma tillbaka till arbete, att få hjälp av arbetsförmedlingen helt enkelt.

Herr talman! Jag läste i söndagens DN Ekonomi att vår arbetslivsminister, Hans Karlsson, hade tankar i samma banor, just att hjälpa dem som har varit sjuka tillbaks till nya jobb. Han berättade lite om de nya satsningarna för att få tillbaka de sjukskrivna och förtidspensionerade till arbetsmarknaden. Han lät ganska stolt över sina satsningar, den där Karlsson, särskilt pilotprojektet där man ska granska förtidspensionerade och dem som varit sjukskrivna mer än två år. Det är oerhört viktigt att komma i gång tidigt, sade Karlsson, annars blir det svårare att få folk tillbaka.

Det kan man hålla med om. Men varför då vänta två år? Varför ska ni som är sjukskrivna behöva vänta två år när insatserna kan göras så mycket tidigare?

Herr talman! Hans Karlssons senfärdighet och kortsiktiga tänkande är rätt så typiskt för hela regeringen. Ta bara jobbpaketet! Allt är tillfälligt. Gränsen för att unga ska få anställningsstöd sänks från tolv till sex månader men bara mellan den 1 januari och sista december 2006. Utbildningsvikariaten är också temporära. Plusjobben gäller i max två år. Därefter får de som fått jobben återgå till aktivitetsgarantin. Regeringen skriver faktiskt så. Man tror inte ens själv att plusjobbarna ska få några varaktiga jobb.

Om man sedan hör i debatten att samma typ av jobb skulle kunna utföras i människors hem och av ett företag kommer den gamla klasskamp retoriken fram. Då blir riktiga jobb avskyvärda pigjobb.

Det är inte mer Amsjobb som Sverige behöver utan långsiktiga åtgärder för jobb och företagande. Förlåt, finansministern! Regeringens arbetsgivaravgiftssänkning är inte ett Amsjobb, men den är för säkerhets skull tillfällig. Jag vet inte riktigt varför, men det är uppenbart att regeringen inte förstår företagande. Att anställa sin första medarbetare är ett stort steg och ett stort ansvar. Det gör man inte på tillfälliga grunder.

Man ser också bristen på långsiktighet inom andra områden i den här budgeten, energiforskningen till exempel. Förra hösten halverades anslagen. Sedan har man vid två tillfällen när man har lagt budgetar lagt tillbaks anslagen, och så kallar man det en reform, en satsning. Sanningen är att det här är en väldig ryckighet. Kina som är en av världens största ekonomier, inom ett antal år världens största ekonomi, säger att man ska ha 10 % av sin energi förnyelsebar till 2010. Det är bara fem år kvar dit. Det är en gigantisk exportmöjlighet. Då håller vi på med ryckighet i energiforskningen.

Herr talman! Jag tror att det är framtiden som skrämmer regeringen. Man saknar helt enkelt ledarskap för framtiden. Världen ställer krav. Tillväxten är 4 % i världen, 3 % i Sverige och 10 % i Kina. Vi har sjunkit i förädlingsgrad under tio år. Det krävs ett paradigmskifte. Men regeringen vågar inte satsa. I stället håller man fast vid ett koncept som möjligen kunde betraktas som vinnande för 50 år sedan. Det handlar om små

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

spridda åtgärder som var för sig kanske hjälper för stunden men som inte leder till en långsiktig bestående tillväxt.

Vad regeringen gör är att dutta ut pengar i Sverige likt en bingolotto-spelare som med sin filtpenna duttar i ruta efter ruta och hoppas på en vinnande rad. Men regeringen kommer inte att få en vinnande rad med de satsningar som föreslås i den här budgeten. Det är dags att sluta dutta och hoppas på bingo. I stället måste vi satsa långsiktigt och medvetet på regional tillväxt. Men inte med ett ord nämns regional tillväxt i regeringens budget.

Herr talman! Om regeringen verkligen menar allvar med att satsa på fler jobb, på riktiga varaktiga jobb, måste den våga släppa det krampaktiga greppet över arbetsmarknadspolitiken, regionalisera Sverige och anförtro regionerna ansvaret för tillväxten och jobben. Det var inte regeringen som såg potentialen i Arjeplog för att bygga ett biltestcentrum eller som har gjort Västergötland till ett textilcentrum. För övrigt tror jag faktiskt att Ludvig Svenssons ligger kvar i Kinna, men de har en del av sin produktion utomlands. Det var inte heller regeringen som insåg att ett ishotell skulle kunna bli en gigantisk attraktion i Jukkasjärvi. De utvecklingsmöjligheterna såg bara de som lever och bor i regionerna. Det är därför som tillväxten måste komma underifrån. Det är därför den måste tillåtas att komma underifrån.

Herr talman! Just därför är det skrämmande att regeringen är på väg att avveckla den regionala utvecklingspolitiken. I budgetpropositionen föreslås att anslaget till regional utveckling minskas med en tredjedel. Den attityden är allvarlig. Den är farlig. Jag frågar: Har ni gett upp alla ambitioner att få del av strukturfonderna under nästa programperiod trots att EU-budgeten inte är fastlagd? Tänker ni i så fall verkligen inte kompensera det här bortfallet med nationella medel? De finns inte i budgeten. Är det ditt besked Pär Nuder är det inget annat än en skandal.

Herr talman! Jag kan inte ge regeringen godkänt för den här budgeten. Jobben är tillfälliga, marginalerna är för små och ledarskapet för framtiden saknas. Om två veckor kommer Centerpartiet att presentera sitt alternativ. Vårt alternativ är en budget som gör det mer lönsamt att anställa, som gör det lönsamt att starta och driva företag och som gör det lönsamt att gå från bidragsberoende till arbete.
(Applåder)

I detta anförande instämde Jan Andersson, Margareta Andersson, Birgitta Carlsson, Staffan Danielsson, Lars-Ivar Ericson, Viviann Gerdin, Agne Hansson, Jörgen Johansson, Kenneth Johansson, Anders Larsson, Håkan Larsson, Johan Linander, Kerstin Lundgren, Annika Qarlsson, Rigmor Stenmark, Åsa Torstensson och Claes Västerteg (alla c).

Anf. 7 YVONNE RUWAIDA (mp):

Herr talman! Alla riksdagsledamöter som lyssnar! Alla lyssnare och tittare! Jag blir alltid lika bekymrad när jag hör alliansens tonläge. Ni beskriver politiken och det arbete vi gör som om det vore en lek, ett duttande, ett hopkok. Jag vill bara betona för er att det vi gör inte är någon lek. Det är ett väldigt seriöst arbete med att få en budget som är bra. Däremot är vi tre olika partier som ibland tycker olika. Det arbetet skildras ibland i medierna när vi har budgetförhandlingar. Jag kan lugna er

med att inga förhandlingar har skett nattetid. Det enda som har skett nattetid var det som var i går natt när vår riksdagsgrupp och partistyrelse tog beslut om budgeten. Vi tyckte att det var rimligt att vi tog det beslutet på kvällen och på natten i stället för på morgonen. Men vi har inte förhandlat på nätterna.

En anledning till att de här förhandlingarna har tagit tid är att Socialdemokraterna och Vänstern har haft mer lika förslag och att vi har valt att lyfta en del frågor som kanske har varit mer problematiska att lösa. Men vi är stolta över att vi i dag har en budget med en helhet som vi tycker visar på solidaritet, en bättre miljö och är en stor satsning på jobben i Sverige.

Jag kan ge en poäng till borgarna. Det är att ni väljer att ha ett samarbete där ni alla säger att ni ska ingå i en regering. Det har inte vi tre partier i dag än. Det borde vara en självklarhet. Då skulle vi slippa de här budgetförhandlingarna.

Det finns många som har undrat varför vi har lyft frågan om en allmän amnesti under budgetförhandlingarna. Det är så vårt samarbete ser ut. Det är då vi har möjligheten att få igenom för oss viktig politik.

Många av er har barn och många av er vet vilken rädsla man kan känna när ens barn, kanske i treårsåldern, får hög feber – över 41 grader – och inte längre leker och jollar, inte längre är talbart utan mer påminner om en grönsak.

Vi är lyckligt lottade. Vi kan åka in med vårt barn till Astrid Lindgrens barnsjukhus till exempel och få den hjälp vi behöver. Det finns de i vårt land som när deras barn är sjukt inte kan vända sig någonstans, utan får leva med rädslan att inte veta om barnet kanske drabbats av en allergisk chock eller av en sjukdom som gör att barnet är livshotat. Det är för dessa barns och barnfamiljers skull som vi har kämpat.

Vi anser att den flyktingpolitik vi har haft har haft brister och varit rättsosäker. Vi vet alla att det i dag finns många – vi vet inte exakt hur många – som lever gömda i Sverige. En väldigt stor andel är barn och barnfamiljer.

Vi har kämpat för att få en amnesti för dessa. Där har vi misslyckats. Det vi har lyckats med är att vi nu har en avsiktsförklaring från regeringen, Miljöpartiet och Vänsterpartiet att alla gömda ska få en ny prövning. När det gäller barn och barnfamiljer ska man i denna prövning beakta barnens sociala situation och deras vistelsetid här i landet, och de flesta barnen ska få stanna. Det finns nu med i en avsiktsförklaring.

Dessutom ska alla apatiska barn få stanna. Alla som har verkställighetshinder, det vill säga många irakier, somalier, eritreaner, afghaner och palestinier som inte kan skickas tillbaka, får en ny prövning. Under denna prövningstid ska de som har verkställighetshinder få jobba i Sverige.

Jag har träffat många irakier som hade ett jobb och som fick avslag. De kan inte skickas tillbaka. Det går år efter år. De lever här och kan inte jobba fastän de hade ett jobb. Nu kan de göra det.

Det är väsentliga förändringar som vi är väldigt stolta över att ha lyckats åstadkomma. Vi är glada över att vi här har kommit längre än vad man gjorde under debatten förra veckan om flyktingpolitiken.

Småföretagarna har varit en väldigt viktig fråga för oss. Vi i Miljöpartiet tycker att de stora företagen har varit gynnade. Många stora

svenska framgångsrika företag går med vinst i dag. Småföretagen har haft det knackigare. Vi är glada över att vi i dag tar flera steg till ett bättre småföretagarklimat.

Det handlar om sänkt arbetsgivaravgift för soloföretag. Enligt Nutek behöver man en sådan på tre månader. Vi föreslår en sådan som är tolv månader lång. Den ingår inte i den gröna skatteväxlingen. I går kom vi överens om att den ligger utanför den gröna skatteväxlingen. Inom ramen för den gröna skatteväxlingen gör man i stället en permanent generell sänkning av arbetsgivaravgiften.

Akademikerpraktik hos småföretagare är jättebra. Vi vet att många småföretagare inte riktigt vågar anställa akademiker. Nu får de prova på. De får hjälp genom bemanningsföretag att göra detta.

Vi satsar på forskning och utveckling för småföretag på industriella utvecklingscentrum. Vi reformerar 3:12-reglerna.

Det är många bra steg. Vi hade fler förslag, men vi är ändå nöjda att man tar flera steg på det här området. Vi tror att det är viktigt ur ett jobb-perspektiv.

Vi har haft en väldigt tydlig linje om att satsa på gröna jobb och att satsa på den nödvändiga sektorn, nämligen hållbar utveckling, nya bränslen och miljöbilar och att satsa på miljöteknik. Det är framtidsmarknader. Här måste Sverige ligga i spetsen. Här har vi haft en del förslag. Inte alla har gått igenom, men en del.

Jag kan berätta för Centern att när det gäller förnybar energiproduktion har vi fått igenom två väldigt viktiga förslag som kommer att ge jobb i Sverige. Det ena är att vi förlänger miljöbonusen för vindkraft med 20 år. Det kommer att ge investeringar i vindkraft och öka elproduktionen från förnybar energikälla. Regeringen kommer också att lämna in en ansökan till EU-kommissionen om att förlänga den totala skattebefrielsen för koldioxidneutrala bränslen ända fram till och med 2012. Detta kommer att ge möjlighet för produktion av förnybara bränslen i Sverige, vilket är väldigt viktigt.

Vi gör den här satsningen på energiforskningen. Det är rätt som Centern säger, att vi återställer den. Vi är väldigt glada över att det ändå nu tillkommer 1 miljard till energiforskning. Det är och har varit väldigt viktigt för oss.

Den gröna skatteväxlingen fortsätter. Den är på 3,6 miljarder som den ska vara. I innehållet till den finns många saker som är väldigt viktiga. Vi inför ju en skatt på flygresor. Exakt hur den kommer att utformas återkommer vi till, men vi kommer att ta regionalpolitiska hänsyn. Det är väldigt viktigt att göra det.

Ni kanske har sett att det fanns en artikel på DN-debatt i dag när det gäller flygskatten. Flyget bär i dag inte några som helst miljökostnader. Det beskattas inte. Det gör till exempel biltransporter.

Många länder har börjat införa skatt på flygresor, av miljöskäl men också av andra skäl som att finansiera millenniemålen, alltså för att minska fattigdomen i världen.

England och Norge till exempel har infört skatt på flygresor.

Vi inför en avfallsförbränningsskatt och höjer skatten på kärnkraft. Allt detta är saker som vi tycker är viktiga.

En sak som vi inte är lika nöjda med och som vi ser som ett bakslag, men som har varit en del av det kompromissande som man ibland har i

politiken, är att koldioxidskatten för den handlande sektorn sänks mycket mer än vi hade velat. Där är vi inte nöjda.

Vi har försökt förhandla i den frågan. Där har Vänsterpartiet varit väldigt drivande – Lars Bäckström nickar. I stället har vi på ett annat område lyckats få igenom något som vi tycker är viktigt, nämligen att småskalig vattenkraft ska bort från de gröna elcertifikaten. Man kommer alltså inte längre att ekonomiskt gynna den småskaliga vattenkraften. Den kommer förmodligen inte att fortsätta att byggas ut.

Vi har en hel del jobbinsatser som är viktiga. En av de viktigaste är att vi ger mer pengar till kommuner och landsting. Vi ger en signal till kommuner och landsting om att de får pengar så att de vågar anställa.

Vi gör också väldigt viktiga insatser mot diskriminering. Det gäller diskriminering både på grund av kön, etnisk tillhörighet och sexuell läggning. Vi gör stora insatser genom ökat stöd till antidiskrimineringsbyråerna, DO, Homo och JämO.

Det finns en hel del andra politiska förslag som inte ligger i den här budgeten men som kommer till stånd under nästa år. Flertalet myndigheter kommer till exempel att ha antidiskrimineringsklausuler vid sin offentliga upphandling. Det är ett väldigt viktigt verktyg för att minska diskrimineringen.

Vi gör också insatser när det gäller att förbättra valideringen av utländska examina och arbetslivserfarenhet.

Vi gör en satsning på kulturen som har varit väldigt efterlängtat av många. Vi gör en satsning inom ramen för jobbpaketet. Vi ger också den fria scenkonsten 8 miljoner, Teateralliansen 5 miljoner och vi ger ett stöd till dans på 4 miljoner.

Vi har kämpat mycket för att motverka en skattesänkning på sprit. Vi är väldigt nöjda med att det förslaget har tagits bort. Vi har där kämpat tillsammans med Vänsterpartiet. För oss är det en oansvarig politik att sänka skatten på sprit. Det kommer att leda till ökad konsumtion, ökade alkoholskador och en ökning av alla de problem som är relaterade till spritkonsumtion. Vi är glada att den är borta ur budgeten.

Vi hade velat komma längre när det gäller en annan skattefråga. Vi har föreslagit en sänkning av fastighetsskatten. Det fick vi inte igenom. Däremot blir det en lindring för dem med lägre inkomster, det vill säga att begränsningsregeln för fastighetsskatten ändras så att den sänks från 5 till 4 %. Vi har åtminstone fått någonting som gör att de som har lägre inkomster inte kommer att behöva flytta på grund av fastighetsskatten.

Det finns en hel del andra saker i budgeten som jag inte tänker gå in på i alla delar, men jag vill betona att ett budgetarbete är ett väldigt seriöst arbete. Vi jobbar seriöst med budgeten. Att förhandlingar ibland tar tid betyder inte att vi inte är seriösa. Vi sitter inte på nätterna och mangelar. Det är inte så politik förs. Vi har varit överens om väldigt många budgetar. Det är inte alltid alla är lika nöjda med alla budgetar. Så är det i ett samarbete. Men vi är överens, vi har skrivit ihop budgetar. Den borgerliga alliansen har än så länge inte gjort det. Ni får gärna skriva ihop er om den här budgeten och visa om det verkligen finns ett alternativ till s, v, mp i svensk politik.

I detta anförande instämde Mona Jönsson (mp).

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Anf. 8 Finansminister PÄR NUDER (s):

Herr talman! Just nu går Sverige igenom väldigt stora förändringar. I tider av förändring stiger oron. Det är naturligt att så sker. Jag tror att ganska många undrar över hur det blir med jobben i framtiden. Kommer de att stanna kvar i Sverige, eller kommer de att flytta utomlands? Hur blir det med tryggheten? Kommer tryggheten att finnas där när jag väl behöver den när jag blir gammal, sjuk eller råkar ut för en arbetsskada, eller vad nu livet bjuder framöver?

Världen förändras, och med världen förändras Sverige. Vi är helt riktigt, som Karin Pilsäter sade, ingalunda en liten ö i en stor värld, utan vi är väldigt mycket beroende av omvärlden. Gamla förutsättningar får ge vika för morgondagens villkor. Det här är i grunden ingenting nytt, så har Sverige utvecklats till att bli det Sverige det är i dag. Jordbrukssamhället övergick i industrisamhälle, människor som jobbade i jordbruksnäringen kom att arbeta som industriarbetare. Från de många brukens bolmande skorstenar steg röken upp mot himlen. Den symboliserade framgång och utveckling.

I dag stiger inga stora rökelare från de många IT-konsultfirmorna, restaurangerna, tjänsteföretagen, de stora arbetsgivarna universiteten, landstingen och kommunerna. Vi har andra måttstockar i dag på ekonomisk framgång. De industrier som fortfarande har skorstenar har effektiva reningsinstrument som tar ned miljöskadliga utsläpp, för att inte tala om förbättringarna i dag i industrierna när det gäller arbetsmiljön.

Men förändringar, herr talman, kommer det att bli i framtiden, stora förändringar. Vi måste göra oss beredda på att möta väldigt stora strukturomvandlingar i framtiden. Vi kan inte ställa oss i vägen för strukturomvandlingar, utan tvärtom måste vi vara bäst i världen på att bejaka och klara av strukturomvandlingar. Det har vi varit förr, och det måste vi kunna vara även i framtiden. Vi har bättre än många andra länder kunnat hävda oss i konkurrensen just därför att vi har varit duktiga att ställa om. Resultaten talar för sig själva. Vi har dubbelt så hög tillväxt i Sverige som i genomsnitt i EU. Vi har lägre inflation, vi har högre sysselsättningsgrad. Vi har lägre arbetslöshet än genomsnittet även om vi med svenska mått mätt, framför allt med socialdemokratiska mått mätt, har för hög arbetslöshet. Vi har överskott och inte, som jämförbara europeiska ekonomier, underskott i de offentliga finanserna.

Jag ställde frågan i vårpropositionsdebatten: Beror de här framgångarna på att Sverige har låga skatter, en liten offentlig sektor, att det är lätt att avskeda människor genom en arbetsgivarvänlig arbetsrätt eller beror de på att vi har låga ersättningsnivåer i de sociala försäkringarna? Jag svarade då, som jag svarar i dag: Nej, det beror inte på det. Vi har höga skatter. Vi har en stor offentlig sektor. Vi har en rättvis arbetsrätt, och vi har generösa nivåer i de offentliga försäkringarna.

Så vad beror det på? Vad beror det på att vi är så konkurrenskraftiga jämfört med andra länder? Jo, det beror på att vi är mer öppna mot omvärlden än många andra länder. Vi är frihandelsorienterade. Vi har större bistånd än kanske något annat land i världen, något som inte bara är ett uttryck för vår solidaritet med tredje världen utan också stärker Sveriges konkurrenskraft.

Vi har investerat väldigt mycket i utbildning. Vi har gjort hemläxan när det gäller de offentliga finanserna. Vi har insett att man inte kan ställa hälften av befolkningen vid sidan om, nämligen genom att kvinnorna inte arbetar. Vi har en hög kvinnlig förvärvsfrekvens till följd av att vi har en progressiv familjepolitik. Vi har insett att vi inte kan leva i konflikt med de villkor som naturen ställer upp. Vi har dessutom insett att vi är ett för litet land för att ha stora konflikter på arbetsmarknaden. Vi har kollektivavtal, vi har ordning och reda, vi har arbetsfred. Framför allt har vi skapat trygghetssystem som gör det möjligt för människor att våga bejaka nödvändiga förändringar. Allt detta har byggt upp svensk konkurrenskraft.

Det märkliga, när jag lyssnar på de borgerliga partiernas företrädare, är att det just är detta som har byggt Sverige starkt som ni vill attackera och som ni i alla tider har varit emot. Varför var ni emot utbyggnaden av maxtaxan? Varför var ni emot utbyggnaden av högskolan? Varför är ni moderater emot att fortsätta att ha ett generöst bistånd? Varför vill ni sänka ersättningsnivåerna i de sociala trygghetssystemen, som kommer att göra att människor kommer att sluta sig och mindre bejaka nödvändiga strukturomvandlingar? Allt det som har byggt Sverige starkt är ni motståndare till. Det bekymrar mig. Särskilt märkligt är detta med tanke på hur objektiva bedömare och utländska betraktare ser på det svenska samhället. Tror ni i den borgerliga högeralliansen inte på Konjunkturinstitutet, denna statliga oberoende instans befolkad av högst kvalificerade ekonomer, opolitiska dessutom, som häromdagen kom att konstatera att Sverige har haft en starkare och bättre levnadsstandardsutveckling de senaste tio åren än övriga Europa i jämförelse med utvecklingen i USA? Tror ni inte på vad de har sagt? Eller har den erkände Martin Wolf helt fel när han i en artikel i Financial Times i förra veckan hyllade den nordiska modellen som ett framgångsrikt exempel i Europa? Eller har International Herald Tribune fått allt om bakfoten då de häromdagen skrev följande: Den nordiska succén beundras av politiker i nolltillväxtländer som Frankrike och Tyskland därför att man i Norden har bevisat att det går att få allt på en gång – generösa ersättningsnivåer i a-kassan, billig barnomsorg, gratis skolgång och sjukvård och en stark ekonomi och starka statsfinanser? Har de totalt missat någonting om den nordiska modellen, om den svenska välfärdsmodellen? Har alla dessa utländska bedömare så kapitalt fel?

Medan hela världen, vågar jag påstå, beundrar det vi har åstadkommit – inte så att vi är nöjda, men vi kan väl åtminstone vara lite stolta över vårt Sverige – och det vi försöker åstadkomma svartmålar ni Sverige. Jag sade i mitt inledningsanförande att det ni nu kommer att säga i era anföranden kan sammanfattas i en enda mening: För att det nu går så dåligt för Sverige måste det gå ännu sämre för dem som redan har det allra sämst, de långtidsarbetslösa, de sjuka.

Det var inget dåligt påstående. Döm om min förvåning när inte någon i den borgerliga alliansen gick i svaromål. Det här är er akilleshäla. Ni behöver försämrade villkoren för de långtidsarbetslösa, de sjuka, de för-tidspensionerade för att ha råd med era stora skattesänkningar. Och vem får störst skattesänkningar? Jo, det får de med stora förmögenheter, de med stora inkomster, de med dyra fastigheter. De kommer att få de stora skattesänkningarna i er välfärdsmodell.

Jag lyssnade noga på vad högeralliansens företrädare hade att säga. Det finns några gemensamma nämnare. Ni har inte bestämt er. Ni kan inte riktigt läsa det nya manuset som ni håller på att skriva. Ni ska ju paketera det på ett sätt som är lättsmält och inte har så hårda kanter. Ni kan inte stöta er med väljargrupper. Det har vi förstått, och det har ni gjort skickligt. Ni har förpackat er politik på ett bra sätt.

Men det finns något där ni ännu inte riktigt kan vokabulären och kan läsa det nya manuset, och det är hur ni ska ha det med Amsjobb. Är det bra eller dåligt? Hur föraktfulla ska vi vara när vi använder uttrycket Amsjobb? Vad handlar det om? Vad är bäst, att människor går öppet arbetslösa eller att de får en anställning via ett anställningsstöd, ett lönebidrag, en utbildning via en utbildningsvikariatsplats, har möjlighet att starta eget via ett utbildningsbidrag – som också i statistiken tolkas som ett Amsjobb – eller att man får en praktikplats? Ni avslöjar er. Ni avslöjar var ni egentligen står och vad ni tycker när ni föraktfullt talar om dem som befinner sig i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Nu raljerar ni över de nya plusjobben. Jag tror att ni av – om inte annat – ren politisk självbevarelsedrift ska vara lite försiktiga på den punkten. Jag tror nämligen att plusjobben kommer att bli väldigt uppskattade och gillade av dem som jobbar och av de äldre som finns i vården och omsorgen.

Vad var det då som inträffade under 90-talet? Jo, det var de jobb som inte var allra nödvändigast som rationaliserades bort allra först, de jobb som gjorde att personalen i hemtjänsten kunde dröja kvar lite längre hos pensionärerna, som gjorde att man kunde ta med den gamle till Ica och Konsum och handla i stället för att – som i dag – man som anställd i hemtjänsten får en lapp i handen, går och handlar, kommer tillbaka och lastar in varorna. Det handlar om kvaliteten i den offentliga sektorn, det som på ålderns höst skapar lite guldkant på tillvaron. Det är precis här som plusjobben kommer in i bilden. Det är lätt att raljera över det här. Men av ren politisk självbevarelsedrift skulle jag vara lite försiktig.

Det handlar om lägre skatt mest för de rika, de med stora förmögenheter, de med höga inkomster, de med dyra fastigheter. Dessa skattesänkningar ska i högeralliansens Sverige betalas av de långtidssjuka, de långtidsarbetslösa och de förtidspensionerade. Men inte nog med det – och här sätter jag på mig finansministerkostymen, som jag märkte att Lars Bäckström hade på sig nyss – jag blir väldigt bekymrad över att ni har så stora hål i er budget. I och för sig har ni ingen budget. Ni har ett fyra sidor långt pressmeddelande producerat i den vackra orten Bankeryd, men mycket mer än så har ni inte.

Det dröjde inte länge förrän det uppdagades att ni har ett hål på 8 miljarder kronor. Nu när ni kommer upp i talarstolen alla fyra på rad kan ni väl en efter en berätta om ni har räknat klart nu efter Bankeryd, om det är klart med de 8 miljarderna. Om raden av försäkringsbolag har rätt i att det inte går att räkna en besparing på 8 miljarder från år ett måste den ju tas någon annanstans ifrån.

Så, Mikael Odenberg, Karin Pilsäter, Mats Odell, Roger Tiefensee, talarstolan är er. Berätta hur ni tänker täcka ert budgetunderskott på 8 miljarder kronor!
(Applåder)

Anf. 9 MIKAEL ODENBERG (m) replik:

Herr talman! Får jag föreslå att när ni har fått gardinerna uppsatta i Regeringskansliet, drar dem åt sidan! Titta ut över Sverige och se den verklighet som finns utanför ert kanslihus där Pär Nuder har tillbringat en så stor del av sitt vuxna liv! Då kommer han att se de nära en och en halv miljon människor som inte går till jobbet en vanlig dag, de fler än en miljon människor som lever på bidrag och olika sociala ersättningar – ett förhållande som långsiktigt inte är uthålligt.

Vi måste rätta till den situationen också av rent mänskliga skäl. Det här utanförskapet representerar ett mänskligt lidande. Det representerar människor av kött och blod som inte kan påverka sin egen tillvaro och sina egna liv. Det är därför som vi vill hyvla ned trösklarna. Vi vill göra det lättare för folk att gå från försörjning genom bidrag till försörjning genom eget arbete.

Jag pratar inte föraktfullt om Amsjobb, tvärtom. Jag sade i min inledning att vi ska värdera de förslag som regeringen har lagt fram och återkomma med våra synpunkter på dem. Men vi måste ju kalla saker för vad de är. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder är arbetsmarknadspolitiska åtgärder och inte riktiga jobb i växande företag, det är ett faktum.

Vi ska ha ersättningssystem och transfereringssystem i vårt land som är anständiga och fångar upp människor som till följd av sjukdom, arbetslöshet eller arbetsskada råkar illa ut. Det är en grannliga avvägning att göra. Vi tror att stramare bidragssystem i kombination med sänkta skatter på arbete är nödvändigt just för att hyvla ned trösklarna.

Vad är det då som Pär Nuder kommer med för förslag till riksdagen? Jo, att bevilja familjen Nuder 300 kr mer i månaden i höjda barnbidrag – jag misstänker att även vi kommer att föreslå det i vår budgetmotion, men ändå. Därtill ska Pär Nuder få 6 640 kr mer i månaden varje dag han inte arbetar utan är sjukskriven. Det är vänsterkartellens politik. Vad är det för värnande om de människor som är mest utsatta i vårt land, att ge höginkomsttagarna mer i sjukpenning när de inte arbetar? Det är ju fullständigt uppochnedvända världen.

Herr talman! Om två veckor är det dags att diskutera de borgerliga partiernas och den borgerliga alliansens ekonomisk-politiska motioner. Då kommer Pär Nuder, Lars Bäckström och Yvonne Ruwaida att se att de förslag som vi lägger fram och som innebär sänkta inkomstskatter särskilt för låg- och medelinkomsttagare till sista kronan är finansierade, därför att vi är fast beslutna om att representera och stå för en ansvarsfull ekonomisk politik.

Anf. 10 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Jag förmodar att Mikael Odenberg såsom företrädare för det största oppositionspartiet och ekonomisk-politisk talesman gör anspråk på att ha det jobb som jag har – finansminister – efter valet. Då kan det vara väl värt att fundera lite grann över Mikael Odenbergs förmåga att bedöma den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

I sitt inledningsanförande sade Mikael Odenberg att den budget som nu ligger på riksdagens bord är en valbudget. Jag tyckte mig ha hört det där förut och gick tillbaka till protokollet från motsvarande debatt för exakt ett år sedan. Då sade Mikael Odenberg så här: ”Detta är en valbudget, fast det inte är valår. Det är en budget för överhettning.” Det var

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

hans bedömning av den budget som vi lade på riksdagens bord för ett år sedan.

Med facit i hand kan jag berätta för kammaren att inflationen i år blir 0,3 % och den underliggande inflationen 0,7 %. Någon överhettning har då inte jag sett röken av. Därmed tycker jag att Mikael Odenberg har vissa trovärdighetsproblem med sin kritik av årets budget.

Mikael Odenberg sade att man bör kalla saker och ting vid deras rätta namn. Det håller jag med om. Hyvla ned trösklarna, trimma bidragssystemen, strama upp bidragssystemen – det är nysvenska som man brukar använda när man inte riktigt vill tala om vad det innebär.

Då kan jag berätta för kammarens ledamöter och svenska folket att det innebär att den som har varit arbetslös i Sverige, i Moderaternas Sverige, efter 300 dagar ska få leva på 320 kr om dagen. Det är den politik som man mejslade fram i Bankeryd. Jag kan berätta att bakom det här nyspråket döljer sig att man ska försämra sjukförsäkringen så att den ska baseras på en historisk inkomst – inte den inkomst man har i dag utan den som man i genomsnitt har haft bakåt i tiden. Det kommer med naturligtvis nödvändighet att innebära att man kommer att få sänkt ersättning. Nyspråk! Kalla saker och ting vid deras rätta namn!

Mikael Odenberg bekymrade sig över statsfinanserna i sitt inledningsanförande – inte i sin replik men i sitt inledningsanförande. Han påstod att vi använde engångsinkomster för de satsningar som vi nu gör. Jag har all respekt för att Mikael Odenberg och andra inte har kunnat analysera budgeten i dess detaljer. Men om man bläddrar några sidor framåt kommer man att se hur regeringen bedömer den ekonomiska utvecklingen de kommande åren, 2007 och 2008. Då kommer Mikael Odenberg att finna att budgeteringsmarginalen 2007 är 12 miljarder kronor, och 2008 är den 18 miljarder. Då har de här engångsinkomsterna klingat av för längesedan. Så den kritiken föll också på hälleberget.

Nej, Moderaterna är alltså skyldiga svaret. Jag ger mig inte på den punkten. Jag tänker inte vänta tills dess att ni kommer – inte med en gemensam motion, för det gör ni uppenbarligen inte. Ni kommer att komma med fyra olika förslag. Ni har inget samlat alternativ. Hur ska de åtta miljarderna, det hål som ni skapade i Bankeryd, det som försäkringsbolag betraktade som omöjligt, finansieras? Vilka ytterligare nedskärningar kommer ni att presentera? Ni har haft lång tid på er att räkna ut det. Det här var ett förslag som fanns i Moderaternas vårmotion redan för ett drygt halvår sedan. Så ge svar på tal nu: 8 miljarder, hur ska det betalas?

Anf. 11 MIKAEL ODENBERG (m) replik:

Herr talman! Vi kommer att återkomma om exakt två veckor och presentera våra budgetmotioner. Då kommer vi också att redovisa till sista kronan hur våra förslag till utgiftssatsningar och skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare ska betalas. I dag är det tillfälle att prata om den budgetproposition som regeringen har presenterat för riksdagen. Om två veckor är det dags att diskutera de budgetalternativ som vi har. Men jag kan försäkra Pär Nuder om att det inte kommer att finnas några hål på 8 miljarder i den borgerliga alliansens förslag.

Jag vill också säga att det är möjligt att jag gjorde en felbedömning av den ekonomiska utvecklingen under 2005 när vi diskuterade budget-

propositionen för 2005. Jag delar i så fall den felbedömningen med den dåvarande och, såvitt jag förstår, också den nuvarande finansministern, som fel bedömt utvecklingen på framför allt på arbetsmarknaden under året.

Jag konstaterar fortfarande att regeringen missar samtliga de mål som regeringen har satt upp för den ekonomiska politiken. Vi missar målet om överskott i de samlade offentliga finanserna. Vi missar målet om öppen arbetslöshet. Vi missar målet om halverat socialbidragsberoende. Vi missar målet om reducerade sjukskrivningar. Alla mål missas utom inflationsmålet, det vill säga det enda mål som regeringen inte har ansvaret för, eftersom det ansvaret åvilar Riksbanken.

Jag vill också säga att det är ett konstigt uttryck för att värna om de sämst ställda i samhället när regeringen går till riksdagen och tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår att Pär Nuder, Lars Bäckström, Yvonne Ruwaida och andra välbetalda medborgare i vårt land ska ha 6 640 kr mer i månaden i sjukpenning när de inte jobbar. Vi vill med våra förslag i stället fokusera på situationen för de människor i vårt land som jobbar. Vi vill göra det mer lönsamt. Vi vill underlätta för människor att gå via bidrag till försörjning genom eget arbete.

Precis som Socialdemokraterna har vi därtill uppfattningen att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring och inte en evig försörjning för den som en gång lyckats ta sig in på arbetsmarknaden. Den genomsnittliga arbetslöshetsperioden i vårt land är ungefär fyra månader. Vi föreslår att man ska ha en inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning i tretton och en halv månad – ja, till och med i tjugo och en halv månad om det är så att man har försörjningsbörda för barn under 18 år. Därefter går man in i en aktivitetsgaranti med dagpenningen på 320 kr, det grundbelopp som det under 2004 var 90 000 människor i vårt land som fick. Vi vill också göra arbetslöshetsförsäkringen obligatorisk så att fler människor än i dag fångas upp vid arbetslöshet och fler människor än i dag får en anständig arbetslöshetsförsäkring relaterad till deras inkomstbortfall.

Anf. 12 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Ja, alla ni som är sjuka, arbetslösa och förtidspensionerade: Ni har några oroliga veckor framför er tills Mikael Odenberg har räknat färdigt hur han ska hitta 8 miljarder kronor i besparingar för att finansiera sina stora skattesänkningar åt dem med förmögenheter, höga inkomster och stora, dyra fastigheter. 8 miljarder är väldigt mycket pengar. Mikael Odenberg kommer nu med löften om åtminstone den moderata budgetmotionen, för det verkar ju, återigen, inte bli något samlat alternativ från alliansen. Vi får nöja oss med det här fyrasidiga pressmeddelandet från Bankeryd. Han lovar att det ska gå ihop till sista kronan. Börjar man ett budgetarbete med att behöva skaka fram ytterligare 8 miljarder kronor i besparingar, då måste man hamna hos de arbetslösa, de sjuka och de förtidspensionerade.

Det bekymrar mig, för det är inte bara en orättfärdig politik. Det är dessutom en politik som är tillväxtfientlig. Det ni i den borgerliga alliansen inte har förstått är att det som skapar tillväxt långsiktigt är förmågan hos människor att ställa om i förändringstider. Och vi lever i förändringstider. Då måste vi kunna känna trygghet i förändringen om olyckan

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

skulle vara framme så att vi mister jobbet, blir sjuka, blir arbetsskadade eller arbetshandikappade. Då måste det finnas sociala trygghetssystem som fångar upp. Det här vill ni attackera.

Mikael Odenberg raljerar över att vi vill förbättra sjukförsäkringen. Vi vill låta den omfatta fler. Vi vill höja taket i sjukförsäkringen så att fler får ut 80 % i ersättning när man blir sjuk. Det finns en benämning för det där. Generell välfärdspolitik kallar vi socialdemokrater det för, det vill säga att de sociala trygghetssystemen ska tillkomma många människor så att många ställer upp på att ha den typ av samhällssystem som är vårt. Jag ska snart debattera med Karin Pilsäter från Folkpartiet, ”det nya Folkpartiet” får man väl kalla det efter Bankeryd. Jag noterar att de är på väg att överge den generella välfärden.

Till Moderaterna vill jag säga så här: Ni tror er ha hittat ett vinnar-koncept. Men jag skulle vara lite försiktig med att ta ut segern i förskott. Häromdagen var det val i Tyskland. Där tog ert broderparti CDU/CSU ut segern i förskott. I stället slutade det med att en majoritet av det tyska folket röstade på ett socialdemokratiskt parti, ett grönt parti och ett vänsterparti. Sufflén som Angela Merkel hade lagat sjönk ihop. Den sjönk ihop när man visade sitt rätta ansikte i form av en plattskatt som en professor lanserade i den tyska debatten. Jag tror att den moderata sufflén också kommer att sjunka ihop när det svenska folket blir varse det ni faktiskt står för, nämligen att försämra villkoren för de långtidsarbetslösa, de sjuka och de förtidspensionerade.

(Applåder)

Anf. 13 KARIN PILSÄTER (fp) replik:

Herr talman! Om generell välfärd definieras som exakt 80 % av exakt kommande års inkomst när man är sjuk, då är det så att finansministern tillsammans med resten av regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet förra året avskaffade den generella välfärden. Jag tror att det är svar nog – om Pär Nuder möjligen kan lyssna – på den ganska befängda frågeställning som kom fram här, att Folkpartiet skulle vara på väg att lämna den generella välfärden – självklart inte!

Herr finansminister, att det krävs hårda nypor i den ekonomiska politiken lärde mig min företrädare, Anne Wibble. Det krävs hårda nypor i den ekonomiska politiken för att kunna försvara mjuka värden.

Det är inte så att det viktigaste är att människor ska kunna vara långtidsarbetslösa. Det viktigaste är att de kan komma in och få jobb.

Det är inte så att det viktigaste är att människor ska kunna fortsätta att vara långtidssjukskrivna om de i själva verket skulle kunna gå tillbaka till ett jobb, utan det viktigaste är att de får en utsträckt hand så att de kan komma tillbaka till arbetsmarknaden, så att de människor som på grund av sjukdom eller handikapp faktiskt är oförmögna att arbeta kan få ett gott stöd. Det är det ni äventyrar när ni lånar 50 000 miljoner kronor, när ni ökar upplåningen nästa år. Du pratar här om ett hål på 8 miljarder därför att ett förslag som vi har ännu inte är fullt utrett – det ska det vara innan det sätts i sjön – men ni har ju ett hål på 50 miljarder!

Det är klart att det är lätt att raljera över förslag som inte är färdiga när man själv inte alls har några färdiga förslag utan bara ökar upplåningen med ungefär 25 miljarder. Då är det naturligtvis lätt att raljera, men det är inte hederlig politik.

Jag skulle vilja säga att regeringens lånepolitik ganska mycket liknar de annonser och den reklam som Onoff, Siba och andra har: Konsumera nu – betala nästa sommar, betala nästa år! Köp nu – betala senare!

Precis som de här företagen glömmer man bort att med lika stora bokstäver tala om att lånen ska betalas med ränta. Om politiken omfattades av marknadsföringslagen på samma sätt som radio- och tv-affärerna skulle man åtminstone med små bokstäver kunna läsa sig till rätta så att säga. Men politiken gäller, tyvärr, inte under marknadsföringslagen. Därför är det inte heller så att människor som är missnöjda – till exempel de långtidssjukskrivna som skulle kunna gå tillbaka till jobbet – kan få sina pengar tillbaka.

Herr talman! Det står helt klart att ett av de viktigaste slagen om valjarna kommer att gälla just jobben. Då får vi ställa mot varandra två alternativ – ett alternativ som det är oklart vilka de är och ett alternativ som det är klart vilka de är. Det handlar då om ifall vi ska fokusera på att få in folk på arbetsmarknaden eller ifall vi ska fokusera på att folk ska kunna kvarstå i olika ersättningar.

För att kunna klara den här omställningen behöver vi i Sverige framför allt inte mer Amsjobb, utan vi behöver en bättre barn- och ungdomsskola. Jag skulle vilja höra Pär Nuder redogöra lite grann för hur han har tänkt att den här omställningskraften ska kunna finnas i Sverige när den svenska barn- och ungdomsskolan är på väg rakt utför.

Anf. 14 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! I likhet med Karin Pilsäter är också jag intresserad av ideologiska spörsmål. Därför tänkte jag fortsätta att debattera om den generella välfärdspolitiken.

Så här stod det på Karin Pilsäters liv- och husorgans, på Dagens Nyheters, ledarsida för ett tag sedan: ”Man säger en sak till väljarna men gör en annan – och Lars Leijonborg kan marknadsföra det hela som en seger för socialliberalismen.

Det är inte fel att öka spänningen mellan arbetsinkomster och bidrag. Men det är ohederligt att dölja verkligheten för väljarna.

Medierapporteringen från Bankeryd borde ha uppmärksammat detta men var påfallande okritisk, vilket också avspeglas i beskrivningarna av idén om ett förvärvsavdrag. Få verkar ha insett att också detta förslag innebär att ersättningsnivån i socialförsäkringarna sänks.

Genom ett förvärvsavdrag blir ju skatten på arbete och bidrag olika. Alla som jobbar får mer i plånboken, men skatterabatten försvinner vid exempelvis sjukskrivning och arbetslöshet.

Detta innebär att den effektiva ersättningsnivån går ner. Det som vissa folkpartister tidigare beskrivit som en torped mot den generella välfärden, har alltså partiet nu accepterat.

Den här liberala pragmatismen är välkommen. Synd bara att Lars Leijonborg inte vågar stå för den offentligt.”

Så var det med den generella välfärdspolitiken i Folkpartiets Sverige! Det nya Folkpartiet föddes i Bankeryd. Det här noterade också TCO. De har räknat på vilka effekter som den här historiskt grundade beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten kommer att få.

Ni brukar vara ett parti – så även här nu från riksdagens talarstol – som berömmar er för att ha en utbildningspolitik och för att vilja satsa på

dem som utbildar sig. TCO har räknat på en person som utbildar sig. Han eller hon studerar år 0 och har en genomsnittsinkomst på 175 370 kr om året. År 1 väntas den här personen arbeta heltid utan avbrott för studier. Inkomsten har antagits motsvara genomsnittsinkomsten för samtliga heltidsarbetande – ca 350 000 kr, eller 26 250 kr i månaden.

Med dagens regler ger det en ersättningsnivå på 75 %. Utan tak skulle ersättningen bli 80 %. Med förslaget att införa ett historiskt SGI sjunker nivån till 62 %.

I en kommentar säger TCO: Om våra exempel stämmer skulle framför allt de drabbas som vill öka sin arbetstid – det brukar Folkpartiet tala om. De skulle drabbas som ska gå från studier till arbete – det brukar Folkpartiet tala om. De skulle drabbas som har en svag position på arbetsmarknaden. Ersättningsnivåerna för dem som går från sjukskrivning, arbetslöshet, studier eller deltidsarbete till ett heltidsarbete kommer i vissa fall att hamna *under* 65 %.

Vi talar alltså här om ersättningsnivåer som ligger under de lägsta nivåer som Moderaterna tidigare föreslagit. Allt prat om ett bibehållet tak på 80 % är rent ut sagt nonsens – så långt TCO, som historiskt brukar stå Folkpartiet nära.

När Karin Pilsäter och jag debatterade här i våras frågade jag henne om hon kan tänka sig att Folkpartiet sätter sig i en regering som sänker ersättningsnivåerna till 65 % svarade Karin Pilsäter självsäkert att det skulle ta bara fyra timmar för den borgerliga alliansen att komma överens på den punkten. Efter Bankeryd kan man inte annat än konstatera: Det tog bara några timmar innan Folkpartiet sålde ut den generella välfärdspolitiken.

Anf. 15 KARIN PILSÄTER (fp) replik:

Herr talman! Eftersom finansministern var lite upptagen när jag inledde min förra replik kan jag upprepa vad jag då sade, som svar på det här sista befängda utspelet. Den generella välfärden kan vi tyvärr inte sälja ut, för det gjorde ni redan förra året. Man kan inte sälja samma sak två gånger, i varje fall inte om man följer olika typer av lagstiftning som gäller på konsumentmarknaden i det här landet.

Allvarligt talat: Den generella välfärden sitter inte i exakt 80 %. Vi i Folkpartiet tycker att man ska ha ungefär 80 % sjukersättning. Det är ungefär vad man behöver för att kunna betala sina räkningar och känna sig trygg. Om olyckan slår till kan jag i alla fall klara min ekonomi.

Men det är inte i exakt 80 % som den generella välfärden sitter, utan den sitter i att det är tillräckligt många människor som arbetar och betalar in skatt. Vi ska veta att sjukförsäkringen faktiskt omfattar alla när olyckan är framme.

Den generella välfärden handlar också om att vi ska ha en barn- och ungdomsskola som gör att alla människor, oavsett vem som bär hem dem från BB, har en chans på dagens, och framför allt på morgondagens, arbetsmarknad.

Det är generell välfärd att göra upp med er skolpolitik, som innebär att andelen ungdomar som går ut med underkända betyg ständigt ökar. I dag är det individuella programmet – det program som nästan ingen kommer ut från med fullgjord gymnasieutbildning – det största programmet. Det är avskaffad generell välfärd, Pär Nuder!

Jag kan också passa på att säga följande. Pär Nuder hade tydligen inte så väldigt mycket att säga för egen del eftersom han var tvungen att läsa högt en lång harang ur en lokaltidning. Visserligen var det som man kom fram till fel, men det behöver vi inte debattera nu utan det kan jag debattera med dem.

Han avslutade sin uppläsning av TCO:s beräkningar med att TCO påpekar: om våra beräkningar stämmer.

Men nu stämmer tack och lov inte TCO:s beräkningar med det förslag som vi lägger fram. Därför kan ni helt och hållet bortse från Pär Nuders långa sifferuppräknings här tidigare när han läste högt ur TCO:s beräkningar.

Jag skulle vilja föreslå att Pär Nuder i stället förklarar hur det kommer sig att det är som det är i det skolväsende som vi har i Sverige. Det var tre ministrar som skröt häromdagen, när OECD lade fram sin stora rapport, om att Sverige lägger ned mest pengar på skolan. Och det är jättebra. Vi lägger ned mest pengar på skolan. Då är det ännu mer fantastiskt att resultaten tyvärr försämrats för varje år.

Den danska utbildningsministern hade i alla fall anständighet nog att säga att Danmark är ett av de OECD-länder som brukar mest pengar på utbildningen, både mätt per elev och i förhållande till BNP. I gengäld är utbytet av pengarna bara medelmåttigt, säger han. Han erkänner i alla fall att det inte finns ett klart likhetstecken mellan att betala ut mest pengar för utbildning och att skapa den bästa skolan.

Därför går Folkpartiets omläggning av skolpolitiken inte ut på mer pengar till skolan utan på en bättre fungerande skola där man satsar på att barnen ska lära sig läsa i lågstadiet och inte på det individuella programmet i gymnasiet, för att ta ett exempel.

Om ni får hålla på ett tag till är väl risken uppenbar att vi får se ett individuellt program på högskolan där man ska lära sig läsa, skriva och räkna i stället.

Pär Nuder, sluta att citera alla andra. Säg i stället själv vad ni skulle vilja göra åt den generella välfärden som ni har raserat i form av att barn och ungdomar i dag inte får de chanser som de har rätt att få och som Sverige behöver om vi ska kunna klara omställningen och stå lika starka som vi har gjort tidigare i den snabba omställning som vår värld befinner sig i.

Anf. 16 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Jag ska fatta mig kort så att jag har tid kvar till resterande debattörer.

Vi får besked om att generell välfärdspolitik inte är 80 % ersättningsnivå i de sociala försäkringarna. Vi har tidigare fått besked om att det inte innebär höjt tak i sjukförsäkringen. Det är inte generell välfärdspolitik. Generell välfärdspolitik är inte heller en a-kassa som man kan leva på efter 300 dagar. Det har tydligen nyspråksmästarna kommit fram.

Herr talman! Jag känner många socialliberaler. Det måste jag faktiskt drista mig till att erkänna. Och de är bekymrade. De är genuint oroade över vart Folkpartiet egentligen är på väg. Folkpartiet är på väg någonsans bort från de grundläggande principer som har väglett Folkpartiet under många års tid, nämligen några av grundbultarna i den generella välfärdspolitiken som finns i de sociala försäkringarna.

I det famösa dokumentet från Bankeryd på blott fyra sidor, som ni uppenbarligen inte ska konkretisera i en samlad gemensam budgetmotion, sägs dessutom att ytterligare karensdagar ska införas under den kommande mandatperioden, om inte saker inträffar. Och ersättningsnivåerna i sjukförsäkringen kan komma att sänkas ytterligare. Det är klart att det väl var ytterligare ett pris som Folkpartiet var tvunget att betala för att bli det nya Folkpartiet.

Nej, herr talman, den generella välfärdspolitiken har dess värre inga advokater längre i det nya Folkpartiet.

Anf. 17 MATS ODELL (kd) replik:

Herr talman! Det finns de som tvivlar på att Pär Nuder skulle bli en bra arvtagare till Göran Persson. Men jag tror att han kan bli en ganska värdig arvtagare den dag då Perssons mantel faller någonstans i den sörmländska myllan. Dock har såväl Persson som Nuder ganska mycket att lära av de sörmländska bönderna om detta att inte konsumera utsädet. Det är precis det som Pär Nuder gör. Jag tycker att han har en ganska hög svansföring för att vara en finansminister som noga räknat har misslyckats med samtliga av de målsättningar som han själv har satt upp och som han själv kan styra över.

Det är lite övermaga att stå och examinera och vilja läsa våra motioner och veta exakt hur vi kommer att formulera oss i våra motioner om några veckor. Nu är det faktiskt Pär Nuders proposition som vi diskuterar.

Jag vill ändå börja med några iakttagelser i det som Pär Nuder sade i sitt huvudanförande. Han tyckte att vi skulle vara imponerade över att det här icke förekom några som helst besparingar. Men det hade inte stämt med ymnighetshornsprincipen om man under ett valår också hade haft besparingar. Så det är naturligtvis en fingerspetskänsla som man fortfarande tycks ha kvar i Statsrådsberedningen.

Pär Nuder hade besökt BB och några äldreboenden och hade där sett två kollektiv ligga. Jag har varit på BB fem gånger, varav fyra gånger när våra barn har fötts. Jag har då inte sett ett kollektiv där, utan jag har sett unika personligheter redan från början, Pär Nuder, som har helt olika livsbanor och helt olika möjligheter. Och vår politik går ut på att människor ska kunna förverkliga detta, och inte som ni vill stöpa alla människor i samma form. För er är det fortfarande viktigare att bekämpa rike-
dom än att bekämpa fattigdom. Och det framgår också av denna budget.

I detta sammanhang, herr talman, vill jag säga att det är ganska oförskämt att säga att vi vill sänka skatterna för höginkomsttagare. Det är precis tvärtom. Hela vårt inkomstskattepaket som vi presenterade redan i våras, vilket för övrigt är mycket likt det som alliansen kom fram till med samma nivå, har sin tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare. Det ska göra det mer attraktivt att gå ut på arbetsmarknaden och faktiskt söka sig lite längre för att få ett jobb eftersom det kommer att ge mycket mer i plånboken. Är det någon som sänker skatten för höginkomsttagare så är det Pär Nuder. Ni har ju sänkt skatterna med 52 miljarder kronor vid kompensationen för egenavgifterna. Och där är tyngdpunkten, Pär Nuder, på just höginkomsttagare. Nu har ni hittat ett nyspråk där, och ni säger: Vi sänker krona för krona det som man har betalat in i egenavgifter. Ja

visst, höginkomsttagarna har betalat in mest. Men där går det tydligen bra. Fundera på det en stund.

Sedan har väl Pär Nuder ändå ett bekymmer här? Den här debatten har handlat om att ni strör pengar över alla. Ni gör ett antal tillfälliga insatser för att skapa långsiktiga jobb. Nu vill jag ställa en fråga till Pär Nuder. Tror Pär Nuder själv på profilen i sin egen budget, att ge tillfälliga ersättningar till offentlig sektor och till privat sektor? Kommer detta att ge de nya jobben i denna sektor när vi nu vet att industrikonjunkturen viker? Särskilt oroande är försvagningen för maskinindustrin, vilket indikerar att toppen i den internationella investeringskonjunkturen kan ha passerats, skriver i dag Teknikföretagen i sin aktuella konjunkturrapport. Kan er politik möta det som där faller bort med de tillfälliga satsningar som det trots allt handlar om?

Anf. 18 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Jag ska först säga något om skattepolitiken. Nej, det är inte så att låginkomsttagarna betalar förmögenhetsskatt, Mats Odell. Det är inte heller så att låginkomsttagarna betalar värnskatt. Det är inte särskilt vanligt att låginkomsttagarna har de stora och högt taxerade villorna.

Visst är det på individplanet så att de som får de största skattesänkningarna med er politik är de som har stora förmögenheter, höga inkomster och dyra fastigheter. De blir vinnarna med er skattepolitik. Att avskaffa förmögenhetsskatten kostar 5,7 miljarder. Det ska betalas av de arbetslösa med sämre a-kassa som motsvarar 6 miljarder. Att ta bort värnskatten kostar 2,8 miljarder. Det är oklart var dessa pengar ska tas. Det framgår bara att 3 miljarder ska tas från förtidspensionärerna. Det där kan ni förresten också gå hem och räkna på. Hur ska det gå till? Det ser vi fram emot, och det ser nog de förtidspensionerade också fram emot att få reda på om några veckor. Exakt hur ska ni försämrå för de förtidspensionerade? Så kom igen, alliansen! Ta fram räknesnurrorna.

Ni vill införa ett avdrag för hushållsnära tjänster. Det kostar 1,25 miljarder, och det kommer företrädesvis att användas av höginkomsttagare. Det ska betalas av de sjukskrivna genom försämring av SGI, som vi nyss talade om. Det kommer att kosta 1,4 miljarder kronor. Så ser er profil ut i skattepolitiken.

När det gäller jobben och tillfälliga insatser så säger Mats Odell att han är helt övertygad om att de många plusjobben kommer att växlas in i reguljär sysselsättning i kommuner, i landsting och av kommuner och landsting anlitade entreprenörer. Det behövs mer personal och fler anställda i hemtjänsten, i äldreomsorgen, i skolan och i sjukvården. Det behövs högre sysselsättning där, och jag är helt övertygad om att kommunalpolitiker med någon självaktning och självbevarelsedrift kommer att anställa de här plusjobbarna.

Dessutom ökar nu sysselsättningen också i den privata sektorn med drygt 20 000 nästa år till följd av den ökade aktiviteten i ekonomin. Framför allt kommer sysselsättningen att öka i tjänstesektorn. Det är där de nya jobben kommer att komma. Den får en hjälpande hand genom de olika insatser som vi lägger fram här i vår budget.

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Anf. 19 MATS ODELL (kd) replik:

Herr talman! Ta fram räknesnurran, säger Pär Nuder. Sedan tar han upp förmögenhetsskatten och ser den som någon sorts förläning till människor som har gjort det som vi önskar, nämligen arbetat idogt och sparat. Men vad är förmögenhetsskatten egentligen? Var ska man använda räknesnurran?

Jag skulle vilja rekommendera Pär Nuder att ta fram sin räknesnurra – om han har någon – och räkna på vad förmögenhetsskatten har inneburit för svensk välfärdsutveckling. Här säger nu Skatteverket att den har drivit ut kanske 700 miljarder kronor av svenska hushålls besparingar till utlandet.

Räkna på räknesnurran! Vad hade det inneburit om de pengarna hade stannat kvar här hemma i Sverige? Vad hade det genererat? Då kanske till och med Niklas Zennström hade kunnat hitta kapital till Skypeprojektet i Sverige. Nu får han sälja det till USA. Förmögenhetsskatten har drivit ut pengarna ur Sverige. Förmögenhetsskatten driver ut framtiden ur Sverige.

Ta fram räknesnurran, Pär Nuder! Dra ifrån de tjocka gardinerna som ni har på Rosenbad och titta ut över verkligheten. Det är något helt annat.

När det gäller värns-katten hörde vi ett inslag på nyheterna i morse, där det också bland annat förekom en del andra intressanta saker. Där sades det att arbetslösheten bland akademiker nu är rekordstor. Det utexamineras 2 700 doktorer per år som i stor utsträckning går direkt in i arbetslöshet.

Vad är värns-katten, Pär Nuder? Det är en klockren straffskatt på just högre utbildning. Hur länge ska vi straffa ut människor som skjuter upp sin livsinkomst och ska ta ut den under en kortare tid? När det gäller den straffskatten tycker jag att Pär Nuder ska ta fram sin räknesnurra och fundera över vad det skulle innebära att uppmuntra anställning av människor med långa utbildningar i stället för att, som nu, straffbeskatta dem.

Anf. 20 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Det är uppenbart att vi inte har samma verklighetsbild, finansministern och jag. Det kanske beror på att han inhämtar sin verklighetsbild hos färghandlaren eller Financial Times, som vi hörde om här senast. Eller så tar han den från vad han ser genom de tonade rutorna på statsrådsbilen.

Min verklighetsbild är att vi *har* ett problem med jobb och företagande i det här landet. Vi kan väl enas, finansministern och jag, om att vi tar verklighetsbilden från finansplanen. Det är ju ändå den vi diskuterar här. Där står det tydligt att arbetslösheten fortfarande är för hög. Det är sant.

I finansplanen kan man också läsa att staten ämnar låna 36 ½ miljarder kronor nästa år. Stämmer inte det? Har inte finansministern då ett hål som är mångdubbelt större än det som han påstår att den borgerliga alliansen har?

Finansministern gör också en stor sak av att vi har råd och att regeringens inte behöver spara. Ja, nu ja – men inför förra valet lät det ungefär likadant. Och hur blev det då efter förra valet, under den här mandatperioden? Efter förra valet tvingades kommunerna höja skatten. Nu säger finansministern att han hoppas att plusjobben ska bli permanenta. Men

när den statliga finansieringen försvinner – blir det inte då en skattehöjning för kommunerna? Kan finansministern garantera att kommunerna inte behöver höja skatten som en följd av budgeten?

Före förra valet talade regeringen inte om att man skulle sänka ersättningsnivån i sjukförsäkringen. Ändå var det precis det som ni gjorde förra året. Ersättningarna var då 78 %. Hur blir det efter det här valet? Ge besked, finansministern!

Finansministern pratade retoriskt om hur det ska bli med jobben. Vi har en stor omställning, sade han. Ja, det är sant. Och hur blir det med jobben? Varför vill ni inte ta hem miljardbelopp i strukturfondsmedel från EU som bidrag till regional utveckling och tillväxt i hela landet? Om ni nu inte vill ta hem EU-pengarna, och ser detta som en besparing – varför i hela friden skjuter ni då inte till de nationella medlen som ni har sagt skulle komma? Jag tycker att det är dumt att betala i väg i storleksordningen 25 miljarder kronor och sedan inte ta hem det som vi är berättigade till. Svara på det, Pär Nuder!

Anf. 21 Finansminister PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Roger Tiefensee bekymrar sig över kommunernas ekonomiska situation och deras möjligheter att långsiktigt nyanställa. Vi ger besked i budgeten om vilka ekonomiska förhållanden som gäller för kommunsektorn. Vi ger besked om att höja statsbidragen med ytterligare 1 miljard kronor år 2007 och ytterligare 6 miljarder 2008.

Det var länge sedan vi hade en så konsoliderad kommunsektor som vi har just nu. Det ser olika ut i olika kommuner, men om man ser till alla kommuner så är det samlade överskottet i år ungefär 10 miljarder kronor. Detta gör det möjligt för kommunerna att nu börja nyanställa.

Jag kan lugna Roger Tiefensee och alla andra som har ifrågasatt de åtgärder som vi nu sätter in. De tror att de är tillfälliga och att de kanske inte kommer användas av kommunerna. Redan nu börjar kloka, förståndiga kommunalpolitiker runt om i landet att planera för vilken typ av arbetsuppgifter de nya plusjobben ska kunna användas till. Man identifierar arbetssituationer där man behöver extra händer. Det kan vara i omsorgen, i vården, i hemtjänsten eller i skolan där det behövs fler vuxna. Allt detta pågår i detta nu.

Kommunsektorn har som sagt fått besked. Kommunerna är välkonsoliderade. Kommunsektorn kommer att växa framgent, Roger Tiefensee. Det behövs. Parallellt ökar aktiviteten samlat i ekonomin. Det gäller investeringarna. Hushållens köpkraft ökar också. Därmed växer även den privata sysselsättningen. Den hjälps på traven av de riktade insatser till framför allt småföretag som regeringen har presenterat i budgeten.

Roger Tiefensee, som tillhör ett parti som ska ha sina rötter i Kommun-Sverige, kan vara lugn. Kommunsektorn är väl konsoliderad, och den står redo att ta emot fler. Det efterfrågas fler i kommunsektorn av dem som är sjuka, av dem som är äldre och dem som finns i skolans värld.

Anf. 22 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag får tacka för beskedet, även om jag inte känner mig så speciellt mer trygg. De ökade statsbidragen som kommer 2007 och 2008 täcker inte plusjobben. Om ni som jag litat på kloka, förståndiga

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

kommun- och landstingspolitiker – varför låter ni inte dem få ökade statsbidrag redan nu, direkt? Varför kan de inte få avgöra själva hur de ska använda de pengarna och hur de ska kunna öka antalet händer i vården till exempel?

Men det är väl som det står i statsbudgeten; vi har ett kommunalt självstyre så länge kommunerna gör vad staten ålägger dem. Ungefär så står det.

Sedan noterar jag att Pär Nuder inte ger något svar på hur det blir med jobben och varför men inte tar hem strukturfondsmedel från EU. Jag vet att Pär Nuders partikamrater från den norra delen av landet rasar över finansministerns beslut att inte ta hem det som vi är berättigade till nu. Man räknar lågt när det gäller vår växelkurs. Det är miljardbelopp som vi låter frysa inne. Dessutom ämnar man inte ta hem det vi är berättigade till enligt vårt anslutningstraktat.

Jag tar gärna den diskussionen med dina partikamrater i den norra delen av landet, Pär Nuder. Jag hoppas att jag får bättre gehör från dem än vad jag får från dig.

Anf. 23 MIKAEL ODENBERG (m):

Herr talman! Låt mig använda de två minuter och nio sekunder som jag har kvar av min tilldelade talartid till att än en gång understryka den skiljelinje som ligger i att vi vill sänka skatten på arbete för låg- och medelinkomsttagare, medan Lars Bäckström, Pär Nuder och Yvonne Ruwaida vill öka det ekonomiska utbytet för högre inkomsttagare som inte jobbar. Den som tjänar 24 000 och är sjukskriven får oförändrat utfall, men den som tjänar mer än 33 000 och blir sjukskriven ska från och med nästa år med vänsterkartellens politik få 6 640 kr mer i plånboken varje månad han eller hon inte arbetar.

Låt mig allra sist ställa en fråga, lämpligen till Lars Bäckström som ju har tid kvar. Om jag har läst budgeten rätt ska fastighetsskatten nästa år höjas med dryga 3 miljarder kronor till följd av de stora höjningarna av taxeringsvärdena. Samtidigt gör ni en justering i den så kallade begränsningsregeln som innebär en skattelättnad med ungefär 200 miljoner kronor. Kvar blir en ökad beskattning av landets småhusägare med i storleksordningen 3 miljarder kronor plus ökad förmögenhetsskatt. Är det vad landets småhusägare behöver i dessa tider, Lars Bäckström?

Anf. 24 LARS BÄCKSTRÖM (v):

Herr talman! Vi höjer inte fastighetsskatten. Det är som det alltid är, att när taxeringsvärdena går upp så stiger den. Så finns det en lindring, och det är för att vi försöker att hushålla med resurserna. Vi försöker alltså göra insatser för jobb. Jag tror faktiskt att vi och Moderaterna är överens om att sänkt fastighetsskatt inte genererar jobb i landet. Då är det bättre att införa skattelättnader för småföretag. Så har vi prioriterat. Jag tror faktiskt att Moderaterna gör samma prioritering.

Sedan har jag en fråga till Odenberg, och det är en väldigt viktig fråga. Det är ingen retorisk fråga. Jag tror att Odenberg kommer att säga ja och vara positiv till min fråga. Vi satsar nu 6 miljarder till kommunerna i generellt stöd i läget 2008. Kommer Moderaterna att säga ja till den satsningen? Jag tror faktiskt att det finns en chans att Odenberg kommer att säga ja. Det kommer att tvinga de övriga borgerliga partierna att också

säga ja. Odenbergs eventuella ja blir helt lysande, för då kommer kommunerna att veta vad de har att röra sig med ända fram till 2009, och då har den här debatten varit en viktig grundsten för den kommunala planeringen i framtiden. Odenberg har ju 30 sekunder. Bruka dem väl och svara ja!

Jag tror att det finns en chans att kommunerna har det upplägget. Vi ska sänka skatten för medelklassen och ge pengar till kommunerna. Sedan ska vi slå mot dem som är sjuka och arbetslösa. Jag tror att jag anar den taktiken hos Moderaterna. Jag kan kanske få ett ja här. Då har vi i alla fall grundat någonting som är positivt för landets kommuner.

Men låt mig nu gå över till det viktiga här. En rad olika borgerliga partier har sagt att det finns ett underskott på 40–50 miljarder. Det är samma partier som ska sänka skatten på arbete med ungefär 45 miljarder på två år. Sedan ska förmögenhetsskatten slopas. Låt oss säga att det verkligen finns ett underskott på 40–50 miljarder, som de borgerliga har sagt. Ska man dessutom sänka skatterna med 50 miljarder är det faktiskt 100 miljarder i besparingar som väntar vårt land. Det blir 100 miljarder i runda tal, och ingen säger något om det. Man säger att man ska ordna det. 8 miljarder föll i Bankeryd. Då är det bara 90 kvar att fixa plus de 8. Det blir 100 igen. Det är stort svart hål.

Om den borgerliga alliansen ska lösa detta får de nog kalla på Harry Potter. Det är nog den enda lösningen för dem. Annars väntar bara ett statsfinansiellt moras.

Herr talman! Vi har en stabil finanspolitik i vår allians. Mikael Odenberg säger att vi i det rödgröna samarbetet inte tycker om varandra. Jag tror att jag kan lära mig uppskatta Pär Nuder om vi får sätta oss och spela lite Bruce Springsteen. Jag är övertygad om det. Det kommer vi att gilla båda två. Jag kan uppskatta Mikael Odenberg i finansutskottet. Där tycker vi om varandra allihop som människor. Men vi är skarpa politiska motståndare till den moderata politiken. Det viktigaste är inte att träffas och trivas i politiken. Det viktigaste är att redovisa olika alternativ och stå för dem och kunna räkna riktigt.

Till Tiefensee vill jag säga att det är klart att vi ska ordna regionalpolitiken. Det är självklart. Den ska inte EU styra, men vi har inte fått pengarna ännu. Vi får se vad vi får ut. Sedan ska vi försöka betala lite mindre. I EU köper vi enkronor för 3 kr ibland. Det är inte världens bästa affär. Vi håller oss lite lugna, och sedan ser vi vad vi kan få ut av EU. Men EU ska självfallet inte styra vår regionalpolitik, och det kommer de aldrig att få göra. Vi ska se till att stödja regionerna.

Nu är tiden tydligen slut, herr talman, det har jag all respekt för. Vi har en bra budget. De andra har Bankeryd, och ändå ingen papperslapp.

Anf. 25 MIKAEL ODENBERG (m) replik:

Herr talman! Att Lars Bäckström inte har något problem med tumultet i vänsterkartellen beror ju på att han är avtrubbad. Ni tycker ju inte ens om varandra inom Vänsterpartiet.

Låt mig för det andra säga att jag inte heller tror att nyckeln till fler jobb i Sverige går via sänkt fastighetsskatt. Med därifrån är steget långt till att göra vad jag tycker är en otillständig skatteökning med ytterligare 3–4 miljarder i fastighets- och förmögenhetsskatter för landet småhusägare. Det är vad ni föreslår inför 2006.

Prot. 2005/06:5
20 september

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Låt mig allra sist besvara frågan om transfereringarna till kommunsektorn. Det svaret lämnas slutgiltigt när vi väcker budgetmotionerna om två veckor. Då är tiden mogen för ett svar på den frågan.

Anf. 26 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Det var skickligt av Lars Bäckström att göra slut på sin tid. Jag hade annars tänkt försöka föra en dialog med Vänsterpartiets företrädare.

I sitt inledningsanförande pratade Lars Bäckström om att det finns två sätt att finansiera reformer. Antingen kan man låna eller också kan man spara. Finansministern har ju gjort en stor poäng här av att det inte sparas i den här budgeten, och därmed så lånas det.

Jag skulle ha velat ställa en fråga till Lars Bäckström. Han sade tidigare att de borgerliga säger att det finns ett underskott på 40–50 miljarder. Ja, ”säger finansplanen” skulle jag vilja säga, den finansplan som ni som första – eller kanske som andra – parti ställt er bakom. Jag tycker att det är bra att vi kan enas om det: Sverige lånar. Ni lånar mer nu än vad regeringen sade att ni skulle låna i våras.

Det var lite intressant att vara med på Vänsterpartiets presskonferens då man presenterade budgeten för att klargöra det parlamentariska läget. Då fick Vänsterpartiets förhandlare, dock inte Lars Bäckström, frågan om hur mycket som lånas. Svaret var: Ja, det vet vi inte riktigt, men vi har inget problem att låna.

Det är väl symtomatiskt: Att sprida ut pengar och lova reformer när det är någon annan som betalar är inga problem.

Lars Bäckström gick också i svaromål beträffande den fråga som Pär Nuder inte svarade på, det vill säga var pengarna till strukturfonder finns. Svaret är att de inte finns. Vi har inte fått dem än, och det finns inte heller några nationella pengar avsatta. Om det nu blir så att strukturfonderna läggs ned och Sverige inte ska plocka hem några så borde det finnas nationella pengar, men det finns inte heller i budgeten. Då är det väl så att när de pengarna ska tillskapas ska kostnaden ställas mot något annat. Är det barnbidragen som ska minskas då, eller vad är det som ska ställas mot något annat när den nationella finansieringen ska plockas fram? För inte är det väl så att den regionala utvecklingspolitiken ska läggas ned? Nej, det är det inte. Men då ska pengarna plockas fram någonstans, och då ställs utgiftsposter mot varandra. Lars Bäckström nickar. Då kommer det att heta att satsningar på företagande och satsningar på infrastruktur i utsatta delar av vårt land ställs emot barnbidrag. Det kanske sparas på försvaret i stället. Ja, det nickar Lars Bäckström gillande till också. Då vet vi ungefär var det kommer att handla om. Det är ytterligare försvarsneddragningar som ska finansiera regional utveckling.

Jag tycker att det är synd. Egentligen borde det vara precis som ambitionen beträffande kommunerna, det vill säga att ge långsiktiga spelregler och förutsättningar. Det betyder alltså att också ge företag i hela landet långsiktiga spelregler för vad man kan förvänta sig efter 2007, efter valet 2006.

Anf. 27 YVONNE RUWAIDA (mp):

Herr talman! Alla som lyssnar! Jag vill börja med att replikera det som Moderaterna här sade, nämligen att vi skulle höja fastighetsskatten

med 3 miljarder. Det kan låta som om småhusägarna får en höjd fastighetsskatt med 3 miljarder. Så är det inte. Fastighetsskatten på vattenkraft ökar nämligen med 1 ½ miljard. Det är halva fastighetsskatteökningen. Jag hoppas att Moderaterna är medvetna om att höjningen av taxeringsvärdena slås ut på tre år. Det är alltså inte en fastighetsskatteökning för småhus och hyreshus med 3 miljarder nästa år.

Jag ville ta upp miljöpolitiken. Jag förstår inte hur Centern, som har ett miljösamvete och tycker att miljöfrågorna är viktiga, tycker att man kan göra en uppgörelse med Moderaterna. Vi har inte sett en gemensam miljöpolitik för den borgerliga alliansen.

Däremot har vi sett de moderata budgetförslagen, och enbart för 2006 försämrar man för miljön med ungefär 11 miljarder. Man tar bort skatten på handelsgödsel, vilket ökar övergödningen och minskar förutsättningarna för ekologiskt lantbruk. Man tar även bort stödet till ekologisk produktion. Man minskar stödet till järnvägen. Det blir dyrare biljetter och dyrare frakt, därför att stödet minskar med nära 1 miljard kronor. Man minskar den biologiska mångfalden med 1 miljard. Man minskar även saneringen av förorenad mark. Man tar bort bekämpningsmedelsskatten, vilket leder till mer bekämpningsmedel och mer gifter. Man minskar också anslaget för att vi ska ha en effektivare energianvändning. Man tar bort stödet för marknadsintroduktion av vindkraft. Man tar bort prisgarantin inom systemet för gröna elcertifikat. Det här är bara några punkter på den otroligt långa lista över försämringar inom miljöpolitiken som Moderaterna står för.

Jag har en fråga till Centerpartiet. Var är er gemensamma miljöpolitik? Eller tänker ni i Centerpartiet skriva under på Moderaternas katastrofala miljöpolitik?

Anf. 28 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Yvonne Ruwaida frågar var alliansens gemensamma miljöpolitik är. Sanningen är att vi har börjat. I våras lade vi fram en gemensam motion om miljömål, en motion som Miljöpartiet då valde att inte stå bakom. Man tyckte antagligen att den var rätt usel eftersom man inte ville vara med på den. Där finns embryot till en gemensam miljöpolitik. Det ligger inte i någon av arbetsgrupperna, men jag kan försäkra Yvonne Ruwaida att en borgerlig regering med ett starkt centerpartistiskt inflytande kommer att driva en progressiv miljöpolitik.

Jag kan inte lova Yvonne Ruwaida att vi kommer att jobba med grön skatteväxling. Jag tror i stället att vi kommer att jobba med skattefrågor för att få ut maximal miljöstyrande effekt. Jag tror nämligen inte att det är någon poäng med att hålla på och växla miljarder fram och tillbaka om man inte är ute efter miljöstyrning. Det är jag. Jag är ute efter miljöstyrning. Då kanske man inte ska göra rent fiskala skattehöjningar utan i stället jobba smartare – kanske jobba med skattesänkningar i större utsträckning.

Jag kan alltså lova Yvonne Ruwaida att det kommer att bli en progressiv miljöpolitik i en borgerlig regering, men jag kan inte lova att vi kommer att jobba med de skattehöjningar som ni använder.

Anf. 29 YVONNE RUWAIDA (mp) replik:

Herr talman! Min erfarenhet av politik är att det alltid är enklare att komma överens om mål än att komma överens om den konkreta politiken. Roger Tiefensee sade här att man tänker jobba med skattesänkningar för att gynna miljövänligare politik. Det gör vi i dag. Vi har en total skattebefrielse för koldioxidneutrala bränslen. Den ska nu förlängas till och med 2012. Vi stöder vindkraften genom att förlänga miljöbonusen med 20 år. Det är den typen av insatser som görs. Vi har också nu konverteringsstöd för bostäder som är antingen eluppvärmda eller oljeuppvärmda. Den typen av politik förs också, men vi har dessutom grön skatteväxling.

Jag undrar: Är Centerpartiet i dag emot att man inför en beskattning av flyget? Det trodde jag var en del av Centerpartiets politik, för det är en sak som ligger i den gröna skatteväxlingen. Sedan vet jag ju att Centerpartiet har kolleger som vill sänka skatten på bensin, och hur tänker man konfrontera och hantera det? Jag ser inte i dag en borgerlig enighet i miljöpolitiken. Det jag ser är Moderaterna, som har en katastrofal miljöpolitik. Tills dess att ni har förhandlat färdigt så är ni oss och hela Sveriges svaret skyldiga om vilken miljöpolitik som ska föras.

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 13 och 14 september.

3 § Utökning av antalet suppleanter i näringsutskottet

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter i näringsutskottet skulle utökas från 25 till 26.

Kammaren medgav denna utökning.

4 § Val av extra suppleant i näringsutskottet

Företogs val av extra suppleant i näringsutskottet.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i näringsutskottet
Bengt-Anders Johansson (m)

5 § Anmälan om särskild företrädare för partigrupp

Prot. 2005/06:5
20 september

Förste vice talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp enligt 1 kap. 5 § riksdagsordningen anmält Helena Hillar Rosenqvist som särskild företrädare för partigruppen samt Mikael Johansson som personlig ersättare för Helena Hillar Rosenqvist.

6 § Meddelande om information från regeringen

Förste vice talmannen meddelade att *onsdagen den 21 september kl. 9.30* skulle statsminister Göran Persson lämna information om FN:s toppmöte i New York den 14–16 september.

7 § Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 22 september kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Vice statsminister Bosse Ringholm, statsrådet Jens Orback, statsrådet Barbro Holmberg, statsrådet Ylva Johansson och jordbruksminister Ann-Christin Nykvist.

8 § Anmälan om inkommen faktagpromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Förste vice talmannen anmälde att följande faktagpromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2005/06:FPM1 Reform av sockersektorn *KOM(2005)263* till miljö- och jordbruksutskottet

9 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträde

Förste vice talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträde onsdagen den 31 augusti inkommit.

10 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Proposition

2005/06:7 Vissa kommunalekonomiska frågor

Motioner
med anledning av prop. 2004/05:160 Avveckling av militärdistriktsorganisationen

2005/06:Fö1 av Eskil Erlandsson m.fl. (c, m, fp, kd)

med anledning av prop. 2004/05:162 Ny värld – ny högskola

2005/06:Ub1 av Ulf Nilsson m.fl. (fp, m, kd, c)

2005/06:Ub2 av Peter Eriksson m.fl. (mp)

11 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställts

den 16 september

2005/06:9 av *Gunnar Nordmark* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Personer som vistas i Sverige efter ej verkställda avvisningsbeslut

den 19 september

2005/06:10 av *Gustav Fridolin* (mp) till statsrådet Jens Orback
Folklig mobilisering mot nazismen

2005/06:11 av *Alice Åström* (v) till utrikesminister Laila Freivalds
Diplomatiska försäkringar

2005/06:12 av *Alice Åström* (v) till utrikesminister Laila Freivalds
Fängslade utan rättegång i Eritrea

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 september.

12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 19 september

2005/06:11 av *Cecilia Wikström* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Sida och RKU

2005/06:12 av *Christer Nylander* (fp) till statsrådet Ibrahim Baylan
Utbildningsväsendets resurser

den 20 september

2005/06:13 av *Rolf Gunnarsson* (m) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist
Ny rovdjurspolitik

2005/06:14 av *Erik Ullenhag* (fp) till statsrådet Ulrica Messing
Hinder för byggandet av Uppsalas nya resecentrum
2005/06:15 av *Ulla Hoffmann* (v) till statsrådet Barbro Holmberg
Hantering av flyktingärenden
2005/06:16 av *Anders Bengtsson* (s) till justitieminister Thomas Bodström
Trygghet i norra Skåne
2005/06:17 av *Liselott Hagberg* (fp) till statsrådet Ylva Johansson
Vård till människor som lämnat manipulativa rörelser
2005/06:18 av *Erik Ullenhag* (fp) till statsrådet Ulrica Messing
SJ:s ansvar för att sanera marken för byggandet av Uppsalas nya resecentrum
2005/06:19 av *Åsa Torstensson* (c) till statsrådet Ulrica Messing
Rikstrafikens förslag om neddragning av Gotlandstrafiken
2005/06:20 av *Anne Marie Brodén* (m) till statsrådet Ylva Johansson
Stopp för privat vård
2005/06:21 av *Gudrun Schyman* (-) till socialminister Berit Andnor
Kostnader för barns glasögon
2005/06:22 av *Johnny Gylling* (kd) till statsrådet Ulrica Messing
Underlättad import av motorcyklar
2005/06:23 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till försvarsminister Leni Björklund
Flytt av marin verksamhet från Muskö-Berga till Karlskrona
2005/06:24 av *Jörgen Johansson* (c) till finansminister Pär Nuder
Uppskovsrätt vid fastighetsförsäljning

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 september.

13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 16 september

2004/05:2158 av *Anita Brodén* (fp) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist
Tvångsmatning av djur

den 19 september

2004/05:2164 av *Anna Grönlund Krantz* (fp) till statsrådet Ylva Johansson
Privatläkare
2004/05:2174 av *Anders G Högmark* (m) till justitieminister Thomas Bodström
Rättsspsykiatrisk vård

2004/05:2188 av *Cecilia Wikström* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Brottslighet vid statliga kasinot

2004/05:2190 av *Ann-Kristine Johansson* (s) till statsrådet Sven-Erik Österberg

Djurskyddskrav i offentlig upphandling av livsmedel

2005/06:6 av *Lars Lindén* (kd) till näringsminister Thomas Östros
Rättvis konkurrens

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 september.

14 § Kammaren åtskildes kl. 13.02.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdets början till och med 1 § anf. 10 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANDERS FORSBERG

/Monica Gustafson

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen.....	1
Anf. 1 Finansminister PÄR NUDER (s).....	1
Anf. 2 MIKAEL ODENBERG (m).....	5
Anf. 3 KARIN PILSÄTER (fp).....	8
Anf. 4 MATS ODELL (kd).....	11
Anf. 5 LARS BÄCKSTRÖM (v).....	14
Anf. 6 ROGER TIEFENSEE (c).....	19
Anf. 7 YVONNE RUWAIDA (mp).....	22
Anf. 8 Finansminister PÄR NUDER (s).....	26
Anf. 9 MIKAEL ODENBERG (m) replik.....	29
Anf. 10 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	29
Anf. 11 MIKAEL ODENBERG (m) replik.....	30
Anf. 12 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	31
Anf. 13 KARIN PILSÄTER (fp) replik.....	32
Anf. 14 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	33
Anf. 15 KARIN PILSÄTER (fp) replik.....	34
Anf. 16 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	35
Anf. 17 MATS ODELL (kd) replik.....	36
Anf. 18 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	37
Anf. 19 MATS ODELL (kd) replik.....	38
Anf. 20 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	38
Anf. 21 Finansminister PÄR NUDER (s) replik.....	39
Anf. 22 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	39
Anf. 23 MIKAEL ODENBERG (m).....	40
Anf. 24 LARS BÄCKSTRÖM (v).....	40
Anf. 25 MIKAEL ODENBERG (m) replik.....	41
Anf. 26 ROGER TIEFENSEE (c).....	42
Anf. 27 YVONNE RUWAIDA (mp).....	42
Anf. 28 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	43
Anf. 29 YVONNE RUWAIDA (mp) replik.....	44
2 § Justering av protokoll.....	44
3 § Utökning av antalet suppleanter i näringsutskottet.....	44
4 § Val av extra suppleant i näringsutskottet.....	44
5 § Anmälan om särskild företrädare för partigrupp.....	45
6 § Meddelande om information från regeringen.....	45
7 § Meddelande om frågestund.....	45
8 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen.....	45
9 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU- nämndssammanträde.....	45
10 § Bordläggning.....	45
11 § Anmälan om interpellationer.....	46
12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	46
13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	47
14 § Kammaren åtskildes kl. 13.02.....	48

